

Trdnjava Verdun v plamenih Angleži poraženi pri Tigrisu.

FRANCOZI SO SE MORALI NA NEKATERIH MESTIH UMAKNITI ZA ŠEST MILJ. — STRAHOVITI BOJI SEVERNO OD VERDUNA. — ARMADNO POVELJE VRHOVNEGA FRANCOŠKEGA POVELJNIKA. — MNENJE FRANCOŠKIH VOJAŠKIH STROKOVNJAKOV. — NEMCI SO IZGUGILI DOZDAJ PREKO 80,000 MOŽ. — RUSI POROČAJO, DA SO TURKI IZPRAZNILI TRAPEZUNT.

Pariz, Francija, 29. februarja. — "Temps" piše: Nehote moramo občudovati sovražnikovo strategijo. Sovražnik je te dni marsikaj dosegel, kar smo mi smatrali za nemogoče. Kljub slabemu vremenu, kljub razornim cestam, se je Nemcem posrečilo spravljanje v najsprednejše bojne črte municijo in živila.

Pariz, Francija, 29. februarja. — Francoski vojni departement je izdal danes sledeče poročilo:

Severno od Verduna se vrši izvanredno vroča bitka. Spopadi pri Douaumontu se nadaljujejo. Po hudem artilerijskem obstreljevanju se je Nemcem posrečilo zavzeti vas Manheulles. V Lotaringiji je zavzel sovražnik nekaj naših postojank, po s tem ni ničesar dosegel. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Pariz, Francija, 29. februarja. — O položaju na bojišču je bilo nocoj sledeče razglašeno:

Streljanje ob severni fronti je nekoliko pojenjalo. Po drevi ni bilo niti enega artilerijskega spopada. Nemci so se zakopali v pobočjih severno od Cote du Povre. Pri Samogieuxu se je nahajal neki nemški bataljon, katerega so pa naše baterije uničile.

Med Soissons in Reimsom je obstreljevala naša artilerija važne nemške postojanke.

Pariz, Francija, 29. februarja. — Dozdaj so usmrtila nemške granate v Verdunu osemindvajset oseb. Ono civilno prebivalstvo, katero je bilo še ostalo v mestu, se je moralo na povelje vojaških oblasti podati v notranjost dežele. V mestu je na več krajih izbruhnil požar.

Berlin, Nemčija, 29. februarja. — Med listinami, katere so Nemci zaplenili, se nahaja tudi dnevno povelje vrhovnega poveljnika francoske armade, ki je bilo izdano 31. januarja letošnjega leta. Dnevno povelje se glasi: — Sovražnik je zadnji čas na več točkah precej napredoval. Zanaprej se to ne sme več zgoditi. Naloga častnikov vseh šarš je, nemške napade preprečiti ali jih pa odbiti. Ker svoje infanterije ne smemo izpostavljati preveliki nevarnosti, naj igra v bodoče glavno ulogo naša artilerija.

Pariz, Francija, 29. februarja. — Po mnenju tukajšnjih vojaških strokovnjakov so imeli Nemci v začetku velikanske bitke pri Verdunu kakih sedemsto petdeset tisoč mož na razpolago. Dozdaj so izgubili sedemdeset do osemdeset tisoč mož. K tem se seveda prištevajo mrtvi, ranjeni, bolni in vjeti.

Situacija se je za Francoze znatno poboljšala. Nemci so že začeli obupavati, da bi zavzeli Verdun.

Neki vojak, ki se je vrnil s fronte, je pripovedoval sledeče:

Kroglice francoskih petnajstcentimetrskih topov so strašno gospodarile med nemškimi vrstami. Zdelo se mi je kot da bi kosila velikanska kosa po okolici. Več sto metrov dolgi strelni jarki so bili polni mrtvecev.

Pariz, Francija, 29. februarja. — Neki ranjeni francoski vojak poroča tako-le:

Takoj prve dni bitke smo dobili povelje umakniti se za močne postojanke v gozdu de Baux. Ko smo dospeli v nove strelne jarke je nastalo okoli nas tako grozno streljanje, da nismo mogli drug drugega razumeti. Da bi se malo ojunčili, smo zapeli bojno pesem. Na vse grlo smo peli, pa je tovariš komaj razumel tovariša. Nato so se v velikanskih množicah približali Nemci. Zatem ne vem, kaj se je zgodilo. Prebudil sem se s prestreljeno roko v bolnišnici v Verdunu.

Berlin, Nemčija, 29. februarja. — Dopisniki nemškega časopisja, ki so dobili dovoljenje oditi na fronto pri Verdunu, opisujejo, kako strahovito je učinkovala nemška artilerija na francoske postojanke. Vas Haumont je popolnoma razdejana. Niti ena hiša v njej ni ostala cela. Francoska poljska artilerija na nekaterih krajih sploh ni mogla stopiti v akcijo. Mesto Verdun v splošnem ni veliko poškodovano.

Berlin, Nemčija, 29. februarja. — Neki dunajski vojaški poročevalec naznanja:

Kljub silnemu obstreljevanju so povzročili Nemci v Verdunu le malo škodo. Francozi so pogasili skoraj vse požare, ki so izbruhnili v mestu. Vse vasi med Douaumontom in Verdunom so v plamenu. Vreme je zelo nestanovitno. Skoraj vsak dan sije po dvakrat sonce in dvakrat snež.

Artillerija.

Berlin, Nemčija, 29. februarja. — Vsem se čudno dozdeva, da verdunska artilerija je poredko stopa v akcijo in da ima tako malo uspehov.

Nemško uradno poročilo. Berlin, Nemčija, 29. februarja. — Uradno poročilo, ki je bilo danes tukaj izdano, se glasi:

— Ob celi verdunski fronti divjajo izvanredno vroči artilerijski boji. Vzhodno od Maas smo zavzeli z naskokom neko francosko utrdbo. Do večera zvečer smo vjeli 228 častnikov in 16.575 mož ter zaplenili 78 topov.

Nemci se že veselijo. Berlin, Nemčija, 29. februarja. — Nemški dopisniki, ki se nahajajo na verdunski fronti, poročajo, da so Francozi odstranili vse velike topove z verdunskih utrd ter jih poslali za fronto. Nekateri nemški vojaški strokovnjaki zatrjujejo, da bo mesto v najkrajšem času padlo.

Francozi se umikajo. Berlin, Nemčija, 29. januarja. — Francozi so bliji pristigli na več točkah umakniti se. Nemci so na nekaterih mestih napredovali za celih šest ali sedem milj.

Angleške izgube. London, Anglija, 29. februarja. — Meseca februarja so izgubili Angleži na vseh bojiščih 739 častnikov in preko 17.000 mož.

Angleški vojniki v Flandriji so prepričani, da jih bodo Nemci v kratkem napadli.

Trapezunt. London, Anglija, 29. februarja. — Iz Petrograda poročajo, da je civilno turško prebivalstvo zapustilo Trapezunt in druga turška pristanišča ob Črnem morju.

Angleži poraženi. Carigrad, Turčija, 29. februarja. — Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

V noči od 22. na 23. februarja je poskušal sovražnik napasti naše postojanke v Felahiji. Ko je stopila naša artilerija v akcijo, se je moral umakniti. Ob reki Tigris se je vršilo zadnje dni veliko spopadov, v katerih smo bili mi zmagovalci.

V Kavkazu je položaj sploh neizpremenjen.

Stročki Anglije. London, Anglija, 29. februarja. — Angleški državni zakladnikar je izjavil, da bo imela Anglija pridojaje leto 1.509.000.000 funtov sterlingov stroškov.

Anglija in Italija. London, Anglija, 29. februarja. — V angleški poslanski zbornici je rekel danes municijski minister David L. George, da ne sme izdati ničesar podrobnega o pogodbah, ki so jo sklenili zavezniki med seboj. Omenil je samo to, da so se zavezniki zavezali, da ne bodo nobeden sklenil separatnega miru. Iz raznih virov se je doznelo, da je Anglija obljubila Italijanom veliko ozemlje. Socialistični poslanec Ph. Snowden je stavil tozadevno resolucijo, pa nanjo ni dobil odgovora.

Priloge za spomlad. Petrograd, Rusija, 29. februarja. — Danes je bilo poficielno naznanjeno, da se opaja ob celi nemški fronti na vzhodu zelo veliko vrvenje. Iz tega se da sklepati, da se Nemci pripravljajo na veliko ofenzivo proti Rusom, ki se bo takoj spomlad začela.

Švica bo najela nekaj trgovskih ladij. London, Anglija, 29. februarja. — Neka tukajšnja brozajna agencija je dobila iz Amsterdama sledeče poročilo:

Nemško časopisje poroča, da bo najela švicarska vlada nekaj trgovskih ladij, ki ji bodo dovajale žito iz Argentine. Trgovske ladje bodo izkrcale žito v kakem italijanskem pristanišču, odkoder ga bodo z železnimi vozili v Švico.

Mackensen. Milan, Italija, 29. februarja. — Tukajšnjemu časopisju so sporočili, da bo kmalo došel v Atene nemški feldmaršal Mackensen, ki je vrhovni poveljnik avstrijskih, nemških in bolgarskih čet na Balkanu. V Atenah se bo posvetoval z grškim kraljem in grškimi min. predsednikom.

Separaten mir. London, Anglija, 29. februarja. — Tukaj se je zopet pojavila govorica, da nameravata Turčija in Bolgarska skleniti separaten mir z zavezniki. — Debeli bosta odložili orožje, če se jim da zagotovilo, da bosta smeli obrzdati še vsaj ono ozemlje, katerega sta imeli predno sta se umesali v vojno. Koliko je resnice na tem, se seveda še ni dalo dogati.

Angleške izgube v februarju. London, Anglija, 29. februarja. — Angleške izgube na vseh bojiščih znašajo za mesec februar skupno 739 častnikov in 17.847 mož. Toliko je bilo objavljenih v seznamih.

Tiszova izjava.

Grof Tizza, ogrski ministrski predsednik, je izrazil svoje mnenje glede stališča Združenih držav.

Budimpešta, Ogrsko, 27. febr. Danes se je izrazil napram nekega ameriskemu častnikarju ogrski ministrski predsednik, grof Tizza, da bi bilo zločinu in proti človečnosti, da bi se združene države v Ameriki, če bi se udeležile sedanjih vojne.

Na tozadevno vprašanje je grof Tizza odklonil izraziti se o razmerju med Združenimi državami in Nemčijo in Avstro-Ogrsko, češ, da to ni pripraven trenotek, da bi se razpravljalo o teh vprašanjih.

Razven že omenjenih besed, ki jih je izrekel s hladnokrvno odločnostjo, ogrski ministrski predsednik sploh pod nobenim pogojem ni hotel govoriti o ameriskem vprašanju.

Ko je bil grof Tizza dalje vprašan, kaj misli o gospodarskem položaju Ogrske z ozirom na vojno je Tizza odvrnil:

"Nimam nikakega vzroka, da bi kaj rekel, ker nočem, da bi napadli razlagali moje besede, kakor je to navadno, če kaka odgovorna oseba centralnih držav kaj reče. Prositi vas moram, da si to stvar sami ogledate ter pripravite."

Glede vojaškega položaja pa je rekel Tizza:

"Razvoj in sedanjí položaj do kazujejo vojaško nadkriljevanje čet centralnih držav."

Nemci polagajo mine ob švedski obali.

Kondanj, Danska, 29. februarja. Tukajšnji list "Aftonbladt" poroča, da polaga veliko nemško brodovje mine južno od Falsterbo, to da izven švedskega ozemlja in da je to brodovje pod pokroviteljstvom in varstvom kakih dvajset nemških patrolnih čolnov.

Falsterbo je malo švedsko pristanišče. Neko poročilo iz Londona na prvi danes, da se je potopil švedski parnik "Knippla" južno od Falsterbo, ker je zadel ob mine.

Fordova mirovna konferenca. Kodanj, Danska, 29. februarja. Fordova mirovna konferenca se je odločila, da bo prosila nevtralne vlade, naj izdajo povabila za nevtralno konferenco in da naj prosijo vlade bojujočih se držav, da bi dovolile udeležbo na taki konferenci takim ljudem, ki bi jih konferenca povabila.

Mehikanci umorili Amerikanca. Washington, D. C., 29. febr. — Državni urad je dobil uradno poročilo, da so Villove čete umorile Amerikanca Grover C. Varna na njegovem domu, 25 milj severno od Duranga. Druhih podrobnosti državni departement ni dobil.

Napredek tehnike.

Tehnika je zadnji čas silno napredovala. — Vodiljvi zrakoplovi in baloni. — Rekordi.

Pred desetimi ali dvajsetimi leti si ni nihče mislil, da bo tehnika v kratkem času tako zelo napredovala. Komu je prišlo pred leti na misel, da se bodo ljudje lahko vozili tako z zrakoplovi po zraku, kakor se vozijo z avtomobili po zemlji. Vakega človeka, ki se le kolikšak zanima za napredek, bo gotovo veselilo izvedeti nekoliko podrobnosti o zrakoplovih in o rekordih, katere so zrakoplovcu dosegli. Posebno francoski zrakoplovcu so se večkrat zelo odlikovali in so dosegli rekorde, katerim se je čudil ves svet.

Opise raznih poletov je dobili v letošnjem Slovensko-Ameriskem Koledarju. — Poleg tega so v njem tudi lepe povesti, znanstveni članki, kronika vojne, in razne druge zanimivosti.

Koledar krasi trideset krasnih slik. — Omenj, ki ga naroči, ne bode žal. Cena je malenkostna, samo 35 centov s poštnino vred.

Naročajte ga pri: SLOVENO PUBLISHING CO., 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Stališče Grške.

Izjava grškega ministrskega predsednika Skuludisa. Grki so zvesti svojemu kralju.

Berlin, Nemčija, 29. februarja. Grški ministrski predsednik Skuludis je rekel poročevalecu nekega berlinskega časopisa:

Mi upamo in smo prepričani, da bosta začeli Avstrija in Nemčija s strahovito ofenzivo, ter da bosta pregnali zaveznike iz grškega dela Makedonije in iz Soluna. — Te splošne ofenzive se bodo najbrže udeležili tudi Bolgari.

Ko ga je častnikarski poročevalec vprašal, če se zaveznikom ne bo posrečilo s silo dobiti Grkov na svojo stran, je odvrnil diplomat:

Kdor misli, da bodo pustili Grki svojega kralja na cedilu, ta ne pozna grškega naroda. Vsa dosedanja zavezniška prizadevanja, da bi pridobili simpatije grškega naroda, so ostala dozda brezuspešna.

Grška bo ostala do zadnjega nevtralna, pa naj se zgodi karkoli hoče. Na svetu je ni sile, ki bi jo prisilila, da bi se umesala v vojno. — Grki vedo, da je edino v nevtralnosti njihova rešitev.

Stavka v Philadelphiji. Philadelphia, Pa., 29. februarja. Nocoj so naznanili umijski voditelji, da je zastavkalo 10.000 delavcev, in sicer na poziv Amalgamated Clothing Workers unije. Davači so odločili, da se ne vrnejo na delo, dokler ne dosežejo višjih plač in 48-urnega delavnega časa na teden.

Zborovanja z velikansko udeležbo se vrše dnevno v raznih delih mesta. Može, ki imajo glavno besedo pri tej stavki, so popolnoma upni, da bodo dosegli stavarjave vse tekom dveh tednov.

Oboroženi italijanski parniki. Washington, D. C., 29. febr. — Italijanski parnik "Giuseppe Verdi" in "San Guglielmo", ki se nahajata v newyorškem pristanišču, sta hotela dovoljenje od vlade Združenih držav, da smeta iz pristanišča, ker je italijanska vlada zatrila, da so topovi, ki jih imata oba parnika na krovu, samo za obrambo in v nobenem slučaju ne v nadaljne namene.

Pozor pošiljatelj denarja!

Tekom vojne smo odpotali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, STAJERSKO, ISTRSKO, KOROŠKO, HEVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGESKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospole v roke prejemnikov, je tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali mancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

\$	100	100	100
50	50	50	50
25	25	25	25
10	10	10	10
5	5	5	5
1	1	1	1

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dopne na zapad poznavači par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spreminjajo.

TVEDKA FRANK BAKER, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Predsednik in kongres. "La Provence" potopljena.

PREDSEDNIK JE NAPROŠIL POTOM ODBORA ZA PRAVILA, NAJ GLASUJE KONGRES O VPRAŠANJU GLEDE OBOROŽENIH PARNIKOV. — HOČE SLOGE IN ŽELI NAPRAVITI V NEMČIJI UTIS, DA DELA ON PO ŽELJI VSEGA NARODA. — NOVA RESOLUCIJA. — DANES STOPI V VELJAVO NEMŠKA ODREDBA ZA POTAPLJANJE OBOROŽENIH PARNIKOV. — "LA PROVENCE" IZGUBLJENA.

Washington, D. C., 29. februarja. — Danes popoldne je predsednik Wilson popolnoma nepričakovano opustil svoje dosedanje obnašanje, ki ga je kazal že cel teden dni, ko se je zasebno posvetoval s svojimi prijatelji in privrženci ter nasprotoval kongresu, ki je hotel proti njegovji volji skleniti resolucijo, naj ameriški državljanji ne bi potovali na oboroženih parnikih. Danes pa je takorekoč sam dal kongresu na razpolago in takorekoč zahteval, naj glasuje z ozirom na zunanjo politiko Združenih držav.

Predsednik je prepričan, da bo glasovanje v kongresu zavrnilo vse resolucije in sklepe, ki bi bili naperjeni proti njemu. Wilson tudi želi, da se to hitro zgodi, da bo zunanji svet vedel, da govori predsednik Združenih držav v imenu celega ameriškega naroda, kadar bo naznanil državam v Evropi svoje stališče.

Svojo zahtevo je predložil predsednik Wilson v obliki pisma, ki ga je pisal zastopniku Edwardu A. Pou iz severne Caroline, izvršujočemu predsedniku odbora za pravila. Še pred tednom dni je bil odbor za zunanje zadeve v senatu pripravljen podpirati resolucijo, ki naj bi svarila ameriške državljanje pred potovanjem na oboroženih parnikih bojujočih se držav. V ta namen se je obrnil na odbor za pravila, ki naj bi skrbel, da bi bila resolucija kolikor mogoče hitro sprejeta v zbornici.

Danes pa je storil predsednik Wilson sam isti korak ter se obrnil na odbor za pravila, češ, da naj hitro poskrbi vse potrebno, da bo zbornica glasovala o omenjeni resoluciji. Toda predsednik Wilson si želi takega glasovanja, ki bo ono resolucijo uničil.

V tem oziru goji predsednik mnogo upanja, ker se je tekem enega tedna javno mnenje po Združenih državah dovolj jasno izrazilo, da je na strani predsednika in njegove politike z evropskimi državami. Vsled tega dejstva pa zastopniki brščas ne bodo glasovali za resolucijo, ki so jo hoteli skleniti pred kratkim.

Predsedniku se je zdelo sedanjí čas najbolj pripraven, da je dal vso zadevo kongresu v glasovanje, mnogo bolj, kakor pa bi bilo na pragu krize, ki bo morda še nastala.

Wilson se tudi zaveda svoje odgovornosti v ravnanju z inozemskimi vladami. Vedeti hoče, če bo še imel prosto roko, ali če bo moral delati v zvezi in z dovoljenjem kongresa.

Poleg tega hoče uničiti mnenje, ki se je pojavilo v Berlinu, da dela proti volji večine ameriškega naroda ter dokazati Nemčiji, da mu stoji vsa Amerika na strani.

Pariz, Francija, 29. februarja. — Danes je bilo uradno naznanjeno, da je bila zadnja sobota potopljena francoska pomožna križarka "La Provence" v Sredozemskem morju.

Mornariško ministrstvo ceni število preživelih na 870. Štiristo rešenih so izkrcali na grškem otoku Milo, 296 pa na angleškem otoku Malta.

Potniški parnik francoske parobrodne družbe je zavezal isto mesto, kakor ga je pri Cunard parobrodni družbi potopljeni parnik "Lusitania". — "La Provence" je bila namreč najhitrejši parnik med francoskimi in je v hitrosti tekmovala z angleško "Lusitanijo". Enkrat je dospela iz newyorškega pristanišča v Havre na Francoskem v šestih dneh, eni uri in dvanajstih minutah.

Italija zaplenila nemške ladje. London, Anglija, 29. februarja. Danes je bilo naznanjeno v poslanski zbornici, da je zaplenila italijanska vlada 34 izmed 37 nemških parnikov, ki se nahajajo internirani v italijanskih pristaniščih.

Nesgoda parnika. Marshfield, Ore., 29. febr. — Parnik "Fifield" iz San Franciscosa, ki je bil na potu v Bandon, je danes nasedel na skale pri Bandon Bar. Obrežne straže so začele jemati potnike s parnika.

Brezplačno

dobe vti naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji". Spisal je to knjižico Kosto Unković, urednik.

BOJAKI POŽOB!

Ker nam letos nikdar ni moglo dobiti PRATIK iz starega kralja, opozarjamo vse cenjene rojalke na rojaljake, da naj pridne narejajo naš Koledar.

"GLAS NARODA" (Slovenian Daily) Owned and published by the SLOVENIAN PUBLISHING CO. (a corporation). FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ma celo leto valja list za Ameriko in Canada... \$3.00 pol leta... 1.50 celo leto za mesto New York... 4.00

"GLAS NARODA" (Voice of the People) Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Admission on presentation of this paper to all public places. "GLAS NARODA" New York City

Vojna in demokratizem.

Prod kratkim so se začele razširjati v svet vesti iz Švice, ki so doslej tudi bregove Amerike. Te vesti zatrjujejo, da se je začela tvoriti v Nemčiji republikanska stranka, ki postaja vedno močnejša in ki se ji nagiblje vedno več privržencev.

Kadar postaja v deželi, ki ji vlada dedni samosilnik, draginja velika in se pojavi pomanjkanje živila, se vedno dobe ljudje, ki so za novo obliko vlade kot zdravilno sredstvo za vse nesreče.

Z gotovimi pridržki se more reči, da je sedanja vojna borba med samosilništvom in demokracijo. Borba med nazadnjaštvom, kakor ga predstavljajo despotični vladarji, in pa napredkom, kakor ga predstavljajo drugi narodi na drugi strani.

Dobro bi bilo, ako bi se ta stvar vzela v pretres sedaj, dokler je še čas, da se lahko vse formalnosti uredijo potom postavnih določil. Ako se pusti v nemar, je pozneje po par mesecih zamujena krasna prilika.

Za zborovanje v tem smislu bi bilo potreba seveda zbrati mesto, ki bi nudilo v tem oziru vse pomoči, ki so za takojšnjo potrebo. Vpovšet moka priti mesto, kjer bi ne bilo nobenih sitnosti, pošte- no preskrbeti stanovanja in drugo za par sto delegatov.

Mnogo znamenaj kaže na to, da bodo oni možje, ki so se nahajali na bojiščih, zaposleni v morjenju svojih sosedov od onstran meje, imeli dovolj vzroka in poguma upreti se po vojni svojim vladam, ki so jih pognale in prisilile v to divjaško klanje.

Zgodovina dokazuje dejstvo, da sta si vojna in demokracija vedno nasprotni. Protisredstvo proti militarizmu mora biti vedno rastloče in napredujoče razvijanje sil demokratizma.

Taka mesta bi ne bilo težko izbrati. Chicago, Cleveland, Milwaukee, to so mesta, kjer je povsod dovolj preskrbljeno v vsakem oziru. V tem bi bil Cleveland jako primerno mesto, ker so skoraj v obsebnosti štirih blokov gotovo tri poslopja za zborovalne namene, vsako z dvema ali tremi

zborovalnima dvoranama. Ne zaostaja tudi Chicago ali druga mesta. To je postranska stvar. Najbrže je to, ker nimamo deklet tu okoli. Ali je za morda leto tako, ker je prestopno? Kdo ve? — Frank Kirn, tajnik društva št. 55 S. S. P. Z.

Waukegan, Ill. — Sporočiti imam žalostno novico, ki je bradko zadela mene in mojo soprogo. Bog je namreč poklical k sebi najino edino petletno hčerko. Umrla je za difterijo. Lahko si mislite, kako se počuti moja soproga! Pozdrav vsem prijateljem in znanjem! — Frank Petkovšek.

La Salle, Ill. — Tem potom obveščam vse člane in članice podružnice Slovenske Lige, da se pripravljajo seje, ki se bodo vršile dne v nedeljo 5. marca ob pol 8. uri zvečer v Komptovi dvorani, polnoštevilno udeležje. Na dnevi red pridejo važne stvari, posebno glede glavnega odbora. Zatorej se enkrat prosim vse člane in članice, kakor tudi vse druge, ki mi silijo in soglašajo z nami ter žele pristopiti k tej prepotrebni organizaciji, da se kolikor mogoče številno udeležje. Za narodnim pozdravom Ivan Jerič.

O bojih v živalstvu. Vseuč. prof. dr. Boris Zarnik. (Konec). Naj slednjim posvetim še nekaj vrstic največjim, najmočnejšim in najpožrejšim plazilecem današnjih dob, krokodilom.

Krokodil je po celem svojem ustroju prava vodna žival. Le voda je okolje, v katerem umre izrabljati vse svoje sile. V vodi je silno uren in gibčen; s svojim repom, ki je od strani stisnjem, izvrstno plava. Kakor hitro pa pride na suho, je precej neokreten: nogo so mu kratke, da se mu plazi trebnih po zemlji; vendar še precej urno teka. Pa to svojo zmožnost uporablja na kopnem le v ta namen, da pobegne pri najmanjši opasnosti takoj v vodo. Tako strahopeten je. Vse drugače pa v vodi. Tu nobena žival ni varna pred njim. Če ni drugega, zre ribe in žabe, najrajši pa priha na razne večje sesavec, ki prihajajo jezini k vodi. Krokodil je potuhnjem ropar; svoji žrtvi se približuje pod vodo, in sicer tako oprežno, da ni na površini opaziti nobenega valčka. Kvečjemu pomoli vršnih konce svojega gobca z nosničami iz vode, da si oddahne. Ko je dosti blizu zalezanju žrtvi, naenkrat plane nanjo z odprtimi velikanskimi svojimi žrelom in to tako hitro, da ga žival še opazi, ko jo že drži v zobeh. Takoj je zopet z njo pod vodo, kjer jo tišči, dokler ne utone.

Pred nekaj leti sem redil mladega krokodila in sem imel priložnost opazovati njegove boje navadno. Če je krokodil razjarjen, zazija na stečaj in divje piha kakor razdražena mačka. Ako prime za plen in zasadi ostre zobe vanj, ga ne potegne naravnost v globočino, nego zamahne z glavo najprvo na stran in jo nekoliko stisne, nato šele smukne pod vodo. Ko sem mu nekoč prišel preblizu, je tudi na moji roki poskusil svojo umetnost in mi jo pri mahnanju z glavo precej razpraskal. Tolmačim si pomen tega običaja tako, da krokodil svojo žrtvo s tem, da nenadoma zamahne z glavo, najprvo izpodne, da se ne more upirati z nogami ob tla in se braniti.

Navadni plen večjih krokodilov so namreč koze, psi, antilope, pa tudi voli, konji in velbdilo. Slednji se morejo pač braniti, če opazijo pravočasno roparja, ali pa vsaj pobegnijo. Pa krokodilova spretnost je ravno ta, da svojo žrtev popolnoma presneti in ji onemogoči vsako obrambo. Da je krokodil tudi človeku kaj nevaren, dokazuje dejstvo, da terjajo na gornjem Nilu in njega dotokih krokodil leto za leto nekaj človeških žrtev. Napadajo ljudi, če pridejo po vodo in neprevidno zagazijo v reko. Dogodilo se je že tudi, da je potegnil krokodil človeka iz čolna.

Krokodil ima razen človeka komaj sovražnika, ki bi mu mogel do živega. Še človeku se ne posreči zlahka pokončati v prosti naravi odraslega krokodila. Ti zmaji so pač tako dobro prilagojeni na svoje okolje, da odgovarja njihov ustroj malodane vsem zahtevam boja za obstanek. Krokodil je eden onih trajnih likov, ki je dosegla v njih gotova smer prirodnega razvoja svoj višek. Krokodil nima več možnosti razvijati se še dalje, vsi organi izpolnjujejo tako ubrano svoje posele, da

ni več mesta za nove prilagodbe. Saj so ostali krokodili že od kretnice tvorbe neizpremenjeni, od onih pradavnih dob, ko so se šele počele dvigati naše planine iz morja. Že v gornji kredni na južnem Franeoskem nahajamo ostanke, ki jih je pritevati istemu rodu "eroodilus", ki se dandanes poživlja afriške in južno-ameriške reke. Nekaj spomin so ti zmaji na srednji vek zemeljskega razvoja, na ono dobo, ko so povsod, na kopnem in v morju, kraljevali ogromni plazivci.

Italija in Nemčija. London, Anglija, 28. februarja. Tujak se zelo zanimajo za možnost, da bi Italija napovedala Nemčiji vojno ta teden, ko se bo sestel državni zbor. Ko je bil v decembru preteklega leta odgoden italijanski državni zbor, se je reklo, da se bo zopet sestel dne 1. marca.

Po rimskih poročilih se ne more vedeti, če se je odločila italijanska vlada, da bo ngodila ljudski zahtevi ter napovedala Nemčiji vojno. Italijanski časopisi pišejo, da se je sestel ministrski svet in glasoval zato, da bo napovedal vojno samo v slučaju, če bo tako zahteval parlament.

VABILO NA VESELICO, ki jo priredi društvo TRIGLAV št. 82 SNPI, v Johnstown, Pa., v lastni dvorani dne 27. marca 1916. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške 1 dolar, dame proste.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva iz Johnstowna in okolice, da se naše veselice udeležje. Za dobro zabavo, sveže pivo in fin prizritek dobe dobro preskrbljeno. ODBOR. (1-3-3)

POJASNILO. Na moj oglas v listu Glas Naroda sem prejel 60 pism in 40 sem takoj odgovoril, drugim bom pa kasneje, če se bo delavec še potrebovalo. Zato prosim vsakega, da mi takoj poroča oz. odgovori na moje pismo, posebno pa boarding-bossi naj ne zamude. Tu ni tovarn, ampak so premogovirovi, kjer ne manjka zamorcev in Poljakov. Pozdrav vsem! Frank Mlekus, Box 55, Sun, W. Va.

Iščem svojo sestro MARIO ŠVEIGER, omoženo Mikolič. Doma je iz Črnomlja na Dolenjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje nje naslov, da ga mi naznani, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se sama javi svojem bratu: Joseph Šveiger, 6208 Carl Ave., Cleveland, O. (1-3-3)

Iščem svojo brata JANEZA in ANTONA SOMRAK. Pred enim letom je bil Janez v Milwaukee, Wis., in Anton v Indianapolis, Ind. Doma sta iz vasi Orklove, fara Mirnapec, Dolenjsko. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasi ta svoji sestri: Annie Golobčič, P. O. Box 484, Wyano, Pa. (1-3-3)

Imam v zalogi MOHORJEVE KNJIGE za leto 1916. En iztis (6 knjig) stane po pošti \$1.50. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša za Ameriko kakor vedno 1 dolar. Kdor naroči knjige ali pa vplača udnino za prihodnje leto, dobi proti doplačilu 30 centov TRIDESET KVADRATNIH ČEV-LJEV VELIK ZEMLEVID vid. skujučih se držav, s katerim se zamore pokriti celo steno. ALOIS SKULJ, P. O. Box 1402, New York, N. Y. (5-1-29-2 v 2 d)

VABILO na PLESNO VESELICO, ki jo priredi društvo "Delavec" št. 59 SSPZ, v soboto 4. marca t. l. v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh, Pa. Na veselici bo igrala tamburaška godba. Tem potom vabimo vsa društva iz Conemaugh ter vse ostale rojake in rojakinje, da se te naše veselice polnoštevilno udeležje. Potrudite se napraviti tudi fine kostume, ker najboljša maska dobi ta večer lepo nagrado. Vstopnina za moške \$1, ženske so vstopnine proste. Začetek ob 7. uri zvečer. Za dobro postrežbo in fino zabavo bo skrbel odbor. Na svidenje 4. marca! Anton Kalar, tajnik. (20-2-3)

PRIPOROČAM SVOJ DOBRO UREJENI SALOON. Na razpolago imam snažna prenočišča po nizkih cenah. Dejo se je tukaj začelo odpirati. JOHN RUPAR, 164 Reed St., Milwaukee, Wis. (26-2 8x 2x v t)

Rad bi izvedel za naslov FRANKA MARTINČIČ. Doma je iz Košane na Notranjskem, podomače Semac. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasi. — Anton Strle, Box 218, Canonsburg, Pa. (1-2-3)

Rad bi izvedel za naslov FRANKA MARTINČIČ. Doma je iz Košane na Notranjskem, podomače Semac. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasi. — Anton Strle, Box 218, Canonsburg, Pa. (1-2-3)

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle. Jenny Lind, Ark. in okolica; Mihail Cisar, San Francisco, Cal.; Jakob Lovšin, Denver, Colo.; Frank Skrabec, Leadville, Colo.; Jerry Jamnik, Pueblo, Colo.; Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janegh in John Germ, Salida, Colo. in okolica; Louis Castello (The Bank Saloon), Walsenburg, Colo.; Ant. Safflich, Clinton, Ind.; Lambert Bolskar, Indianapolis, Ind.; Alois Rudman, Woodward, Ia. in okolice; Luka Podbrežar, Aurora, Ill.; Jernej B. Verbič, Chicago, Ill.; Frank Jurjovec, Dupue, Ill.; Dan. Sadovinas, La Salle, Ill.; Mat. Komp, Joliet, Ill.; Frank Laurich, John Matlet in Frank Bamblich, Oglesby, Ill.; Matt. Hirtberntk, Waukegan, Ill.; Frank Petkovšek in Math. Ogrin, So. Chicago, Ill.; Frank Černak in Rudolf Poteč, Springfield, Ill.; Matija Barborič, Cherokee, Kans.; Frank Režbenik, Columbus, Kans.; Joe Knafele, Franklin, Kans.; Frank Leskovec, Frontenac, Kans. in okolice; Frank Kerne in Rok Firm, Kansas City, Kans.; Peter Schueler, Mineral, Kans.; John Stalc, Mulberry, Kans. in okolice; Martin Kos, Kingo, Kans.; Mike Poncil, Calumet, Mich. in okolice; Pavil Šalts in M. F. Koba, Manistique, Mich. in okolice; Frank Kotzian, So. Range, Mich. in okolice; M. U. Likovich, Aurora, Minn.; Josip Furgina, Chisholm, Minn.; K. Zgonc, Jakob Petrich, Duluth, Minn.; Joseph Sharabon, Ely, Minn. in okolice; Ivan Gouša, M. I. Kapeh, Joh. J. Peschl in Louis M. Perusek, Eveleth, Minn.; Jurij Kotsac, Gilbert, Minn. in okolice; L. Vasa, Hibbing, Minn.; Ivan Pouše, Sisseton, S.D. in okolice; Joe Ado mick, Washburn, Minn.; Geo. Mauria, New Duluth, Minn.; John Jerina, Virginia, Minn.; Frank Hrovatiza, St. Louis, Mo.; Mike Grabliza, Klein, Mont.; Gregor Zlobec, Great Falls, Mont.; Math. Urisk, Red Lodge, Mont.; J. Koprivšek, Roundup, Mont.; Tomaž Paulia, Gouvarda, N. Y.; Karl Sternhiza, Little Falls, N. Y.; Frank Gregorka, Cleveland, Ohio; Frank Sakser J. Martinčič, Chas. Karlinger, Jakob Kootik in John Prostor, Barborton, O. in okolice; Alois Bator, Bridgeport, O.; Frank Hočevak, Collinwood, O.; Math. Slapnik, Lorain, O. in okolice; J. Kunša, Youngstown, O.; Ant. Kibolj, Oregon City, Oreg.; M. Justia, Ashby, Pa.; Frank Jakš, Bessemer, Pa.; Louis Herbar, Braddock, Pa.; Ivan Germ, Briddville, Pa.; Rudolf Pletzerak, Burdine, Pa. in okolice; John Kestnik, Canonsburg, Pa.; John Koklien, Conemaugh, Pa.; Ivan Pajk in John Zupančič, Claridge, Pa.; Anton Jerina, Broughton, Pa. in okolice; A. Dembar, Darragh, Pa.; Dragutin Slavik, Dunlo, Pa. in okolice; Josip Suber, Export, Pa. in okolice; Frank Trebes, Forest City, Pa.; K. Kalar in Frank Leben, Farrell, Pa.; Anton Valentinič, Fitz Henry, Pa.; F. Gottlicher, Greensburg, Pa. in okolice; Josipa Novak, Irwin, Pa. in okolice; Fr. Demjar, Johnstown, Pa.; Frank Gabranja in John Polanc, Luzerne, Pa. in okolice; Antoa O. Solnik, Meadow Lands, Pa.; Georg Šebušak, Monaca, Pa.; Math. K. Kibolj, Moon Run, Pa.; Frank Maček, Pittsburgh, Pa. in okolice; Z. Jakša, I. Podvažnik, I. Magister in G. R. Je kobilch, Steelton, Pa.; Anton Hren, Unity Sta., Pa.; Joseph Škerit, West Newton, Pa.; Josip Jovan, Willock, Pa.; Fr. Šeme in J. Peter ne, Tooele, Utah; Anton Palitš, Winterquarters, Utah; L. Bladich, Black Diamond, Wash.; G. J. P. rents, Davis, W. Va. in okolice; J. Brostak, Thomas, W. Va. in okolice; Frank Kocljaz in A. Korenčan, Grafton, Wis.; John Stampfel, Kenosha, Wis.; Aleksander Pevzlik, Milwaukee, Wis.; Josip Tratah in Frank Meh, Sheboygan, Wis.; Heronim Svetila, West Allis, Wis.; Frank Štol, Rock Springs, Wyo.; A. Justia, Van, Stalich in Valentin Marčina, Wessmerer, Wyo.; Jos. Motela,

zborovalnima dvoranama. Ne zaostaja tudi Chicago ali druga mesta. To je postranska stvar. Najbrže je to, ker nimamo deklet tu okoli. Ali je za morda leto tako, ker je prestopno? Kdo ve? — Frank Kirn, tajnik društva št. 55 S. S. P. Z.

Waukegan, Ill. — Sporočiti imam žalostno novico, ki je bradko zadela mene in mojo soprogo. Bog je namreč poklical k sebi najino edino petletno hčerko. Umrla je za difterijo. Lahko si mislite, kako se počuti moja soproga! Pozdrav vsem prijateljem in znanjem! — Frank Petkovšek.

La Salle, Ill. — Tem potom obveščam vse člane in članice podružnice Slovenske Lige, da se pripravljajo seje, ki se bodo vršile dne v nedeljo 5. marca ob pol 8. uri zvečer v Komptovi dvorani, polnoštevilno udeležje. Na dnevi red pridejo važne stvari, posebno glede glavnega odbora. Zatorej se enkrat prosim vse člane in članice, kakor tudi vse druge, ki mi silijo in soglašajo z nami ter žele pristopiti k tej prepotrebni organizaciji, da se kolikor mogoče številno udeležje. Za narodnim pozdravom Ivan Jerič.

O bojih v živalstvu. Vseuč. prof. dr. Boris Zarnik. (Konec). Naj slednjim posvetim še nekaj vrstic največjim, najmočnejšim in najpožrejšim plazilecem današnjih dob, krokodilom.

Krokodil je po celem svojem ustroju prava vodna žival. Le voda je okolje, v katerem umre izrabljati vse svoje sile. V vodi je silno uren in gibčen; s svojim repom, ki je od strani stisnjem, izvrstno plava. Kakor hitro pa pride na suho, je precej neokreten: nogo so mu kratke, da se mu plazi trebnih po zemlji; vendar še precej urno teka. Pa to svojo zmožnost uporablja na kopnem le v ta namen, da pobegne pri najmanjši opasnosti takoj v vodo. Tako strahopeten je. Vse drugače pa v vodi. Tu nobena žival ni varna pred njim. Če ni drugega, zre ribe in žabe, najrajši pa priha na razne večje sesavec, ki prihajajo jezini k vodi. Krokodil je potuhnjem ropar; svoji žrtvi se približuje pod vodo, in sicer tako oprežno, da ni na površini opaziti nobenega valčka. Kvečjemu pomoli vršnih konce svojega gobca z nosničami iz vode, da si oddahne. Ko je dosti blizu zalezanju žrtvi, naenkrat plane nanjo z odprtimi velikanskimi svojimi žrelom in to tako hitro, da ga žival še opazi, ko jo že drži v zobeh. Takoj je zopet z njo pod vodo, kjer jo tišči, dokler ne utone.

Pred nekaj leti sem redil mladega krokodila in sem imel priložnost opazovati njegove boje navadno. Če je krokodil razjarjen, zazija na stečaj in divje piha kakor razdražena mačka. Ako prime za plen in zasadi ostre zobe vanj, ga ne potegne naravnost v globočino, nego zamahne z glavo najprvo na stran in jo nekoliko stisne, nato šele smukne pod vodo. Ko sem mu nekoč prišel preblizu, je tudi na moji roki poskusil svojo umetnost in mi jo pri mahnanju z glavo precej razpraskal. Tolmačim si pomen tega običaja tako, da krokodil svojo žrtvo s tem, da nenadoma zamahne z glavo, najprvo izpodne, da se ne more upirati z nogami ob tla in se braniti.

Navadni plen večjih krokodilov so namreč koze, psi, antilope, pa tudi voli, konji in velbdilo. Slednji se morejo pač braniti, če opazijo pravočasno roparja, ali pa vsaj pobegnijo. Pa krokodilova spretnost je ravno ta, da svojo žrtev popolnoma presneti in ji onemogoči vsako obrambo. Da je krokodil tudi človeku kaj nevaren, dokazuje dejstvo, da terjajo na gornjem Nilu in njega dotokih krokodil leto za leto nekaj človeških žrtev. Napadajo ljudi, če pridejo po vodo in neprevidno zagazijo v reko. Dogodilo se je že tudi, da je potegnil krokodil človeka iz čolna.

Krokodil ima razen človeka komaj sovražnika, ki bi mu mogel do živega. Še človeku se ne posreči zlahka pokončati v prosti naravi odraslega krokodila. Ti zmaji so pač tako dobro prilagojeni na svoje okolje, da odgovarja njihov ustroj malodane vsem zahtevam boja za obstanek. Krokodil je eden onih trajnih likov, ki je dosegla v njih gotova smer prirodnega razvoja svoj višek. Krokodil nima več možnosti razvijati se še dalje, vsi organi izpolnjujejo tako ubrano svoje posele, da

ni več mesta za nove prilagodbe. Saj so ostali krokodili že od kretnice tvorbe neizpremenjeni, od onih pradavnih dob, ko so se šele počele dvigati naše planine iz morja. Že v gornji kredni na južnem Franeoskem nahajamo ostanke, ki jih je pritevati istemu rodu "eroodilus", ki se dandanes poživlja afriške in južno-ameriške reke. Nekaj spomin so ti zmaji na srednji vek zemeljskega razvoja, na ono dobo, ko so povsod, na kopnem in v morju, kraljevali ogromni plazivci.

Italija in Nemčija. London, Anglija, 28. februarja. Tujak se zelo zanimajo za možnost, da bi Italija napovedala Nemčiji vojno ta teden, ko se bo sestel državni zbor. Ko je bil v decembru preteklega leta odgoden italijanski državni zbor, se je reklo, da se bo zopet sestel dne 1. marca.

Po rimskih poročilih se ne more vedeti, če se je odločila italijanska vlada, da bo ngodila ljudski zahtevi ter napovedala Nemčiji vojno. Italijanski časopisi pišejo, da se je sestel ministrski svet in glasoval zato, da bo napovedal vojno samo v slučaju, če bo tako zahteval parlament.

VABILO NA VESELICO, ki jo priredi društvo TRIGLAV št. 82 SNPI, v Johnstown, Pa., v lastni dvorani dne 27. marca 1916. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške 1 dolar, dame proste.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva iz Johnstowna in okolice, da se naše veselice udeležje. Za dobro zabavo, sveže pivo in fin prizritek dobe dobro preskrbljeno. ODBOR. (1-3-3)

POJASNILO. Na moj oglas v listu Glas Naroda sem prejel 60 pism in 40 sem takoj odgovoril, drugim bom pa kasneje, če se bo delavec še potrebovalo. Zato prosim vsakega, da mi takoj poroča oz. odgovori na moje pismo, posebno pa boarding-bossi naj ne zamude. Tu ni tovarn, ampak so premogovirovi, kjer ne manjka zamorcev in Poljakov. Pozdrav vsem! Frank Mlekus, Box 55, Sun, W. Va.

Iščem svojo sestro MARIO ŠVEIGER, omoženo Mikolič. Doma je iz Črnomlja na Dolenjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje nje naslov, da ga mi naznani, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se sama javi svojem bratu: Joseph Šveiger, 6208 Carl Ave., Cleveland, O. (1-3-3)

Iščem svojo brata JANEZA in ANTONA SOMRAK. Pred enim letom je bil Janez v Milwaukee, Wis., in Anton v Indianapolis, Ind. Doma sta iz vasi Orklove, fara Mirnapec, Dolenjsko. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasi ta svoji sestri: Annie Golobčič, P. O. Box 484, Wyano, Pa. (1-3-3)

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE
Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blaginik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

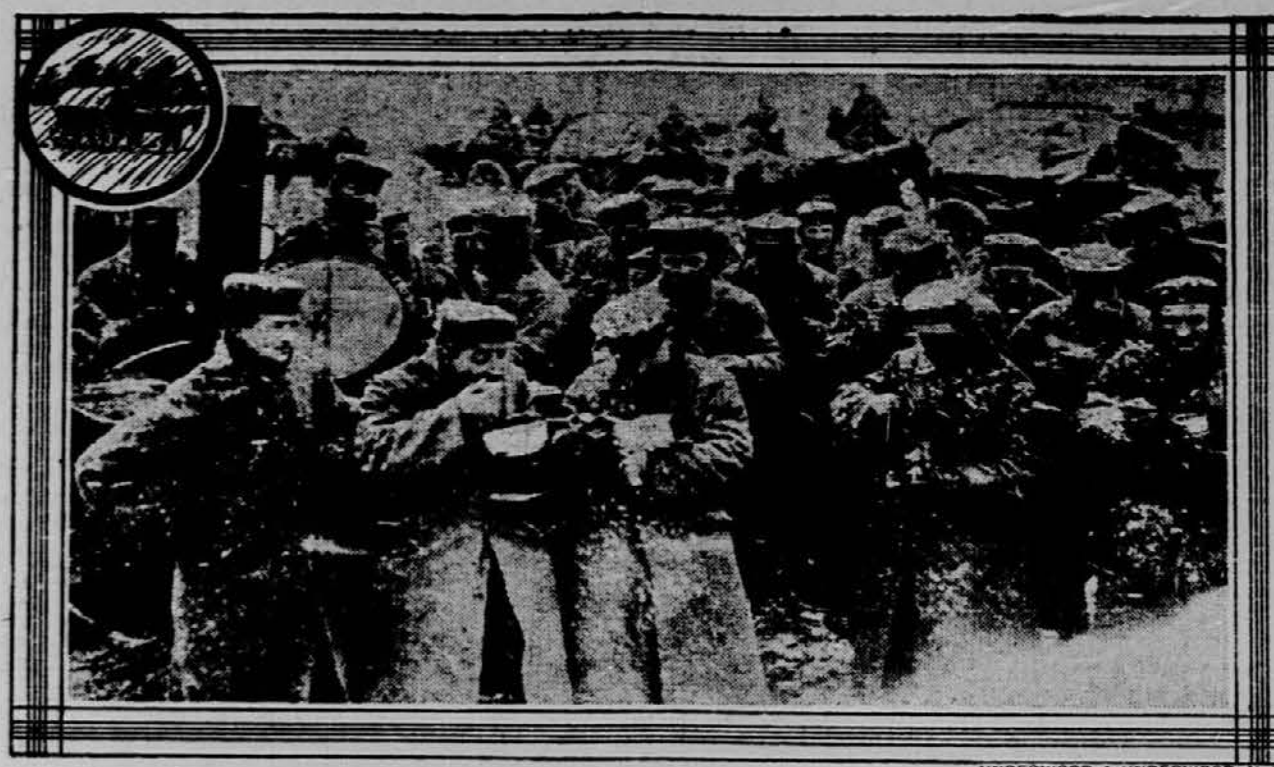
Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: FAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Kosilo nemških vojakov.

mantom dajejo v glavnih mestih Francoske ali Angleške v brusilnicah z njih lastnimi prahom (namreč nečisti, slabobarvni diamanti, ki se pri surovem brušenju odkrijejo ali zdrobe v prah) in z istimi brusijo in dajejo diamantom obliko t. zv. briljanta ali pa rozete (rožice). Dobro zbrusen, čist diamant, ki tehta 1 karat, velja še vedno okoli 300 K. Večjim diamantom raste cena vedno sorazmerno s kvadratom teže, oblike, reze, ki igra pri njih tudi svojo vlogo moda — tako n. pr. so v Orientu vedno bolj priljubljene rozete, v Evropi pa briljanti.

Trikratni diamant stane n. pr. 300 K x 9 = 2700 K.

Največji diamant t. zv. Cullinan so našli leta 1905 v južni Afriki, tehta je 3025 karatov. Najlepši, zbrusen diamant pa je "Regent", ki tehta 1367 1/2 karata in se nahaja v francoskem narodnem muzeju v Louvru, v zakladnici avstrijske vladarske roditelje je 133 1/2 karat "Toskanec" tudi "Florentinec", imenovan, v žezlu ruskega carja je vdelan 194 karat, težak "Orlov" — in pa 106 in eno šestnajstinko karat, težki "Koh-i-nor", ki je zbrusen v briljant, je sedaj last angleškega kralja.

V vzhodni Indiji, v Braziliji in Avstraliji dobivajo diamante v naplavinah, t. j. v pesku in prodru, ki ga je nanesla voda, in se nahaja v drugotni (sekundarni) legi. Dobivajo se diamanti tudi v Uralu in Severni Ameriki.

V Južni Afriki pa so diamanti vzrasli v druge rudnine, nahajajo se torej v prvotni primarni legi. Takozvani kapski diamanti, ki se nahajajo ob reki Vaal, so rumenkasti.

V pokrajini Bahia dobivamo temni braziljanski diamant t. zv. Karbonado, ki nam služi večinoma v tehniške svrhe n. pr. za konic pri svdrlih, s katerimi vrtajo predore skoz trde kamene, ali pa steklarjem za rezanje stekla in šip.

Posebno velike, brušene diamante imenujemo samce ali solitars. Rez in prah diamanta sta temno sive ali črnkaste barve.

Nemčija protestira.

Berlin, Nemčija, 28. februarja. Nemška vlada je poslala Portugalski zelo ostro noto, v kateri odločno protestira proti portugalski vladi, ki je zaplenila nemške trgovske parnike, ki so bili internirani v portugalskih pristaniščih. Nemčija zatrjuje, da je ta korak kršitev nemško-portugalske pogodbe in izraža upanje, da bo portugalska vlada to spoznala in odstopila od svojega dejanja.

Avstrijski Škodovi topovi pred Verdunom.

Washington, D. C., 28. febr. — Nek armadni častnik, ki je pazno zasledoval vojsne dogodke, je mnenja, da so avstrijski Škodovi topovi z uspehom obstreljevali utrdbe pri Verdunu, kakor so to storili tudi pri belgijskih trdnjavah.

Omenjeni častnik je rekel, da ni prav nič čudno, da so razdrli močne utrdbe s tako silnimi topovi, kakor so Škodovi. Poleg tega pa so imeli Nemci natančno premerjene vse razdalje, da so tem gotoveje zasedali.

Priznanje po 25 letih.

V gozdu pri Bietolinu na Češkem so našli pred 25 leti kmečkemu deklu umrjemo. Morilec je bil truplo polil s petrolejem in je vžgal. Zdaj so zaprli zaradi dveh umorov nekega Karola Kasparja in ta je priznal, da je on tudi izvršil umor kmečkemu dekletu pred 25 leti.

Pismo z sv. Mihaela.

I.

Človeku, ki prvič vidi naš Kras, postane nekako dolgočasno in pusto pri sre: sam kamen, kamor se ozre oko, le sem ter tja se pokaže kje kakšen kosček zemlje, kakor oaza v puščavi, katero je pridni Kraševce krog in krog obdal s kamenito ograjo. A kakšno je to kamenje! Od vročine razpahljeno in od dežja razpokano, da je videti kakor okamenelo rastlinje iz zdavnih bajnih časov...

Vrh sv. Mihaela! Mala, preje od sveta pozabljena vasica, zvana tudi Cotiči, venča vrh srednjeveškega, ne preveč strmega hriba, ki se naziva po angelu, ki kraljuje gori v mali cerkvi, katere od daleč niti ne spozna, ker nima zvonika. Lepo poslopje je sola, ki se vidi daleč na okrog in nosi pomen samoslovenski napis: Šola na Vrhu Sv. Mihaela. Ljudstvo ne pozna, čeravno se nahaja tudi na naših generalnih kartah; ljudstvo pravi kratko: Vrh. Polentarski irredentariji, ki so v svoji puhli fantaziji že videli na hribu plapolati italijansko trokoloro, a so se zaenkrat grozno zmotili, so nam popočili ime, pa samo tega, temveč na stotine. Upamo, da po vojni izginejo te spake iz zemljevidov kot so izginele tudi s krajevnih napisov...

Sv. Mihael! Tisoč in tisočkrat imenovan v vojnih poročilih. Širom sveta je znan poprej malokomu znani hrib; svetovnoznane so ga naredili avstrijski vrli vojak, ki ga že več mesecev drže trdno v rokah in vrše takoreklo čunda junštva in hrabrosti proti italijanski premoči.

Sv. Mihael! Ti vodja nebeske vojske. Zdi se mi, da je bil prorok mož, ki ti je gori sezidal cerkvice in hrib nazval po tebi, kakor da bi bil v duhu videl grozni čas svetovne vojne in grozote tragedije, ki se bo nekaj tu odigrala. Posvetil je hrib tebi, da čuješ in pomagaš naši vojski. In ti pomagaj! Že več mesecev se polentar zastojni muči da bi te dosegel; že je bil blizu, a je moral iti nazaj v Sočo, in mi upamo, da te bomo tudi držali do konca in slednjič spodili izdajalca v njegovo Polentarijo, kakor si ti storil z nezvestimi angeli, ki so tudi bili prav polentarskega duha...

Ni namreč šala, vzdržati tu gori kot kje na ravnem v polju; tisoč granat, ki jih nam polentar pošilja za "Liebesgabe" in ki so že ves hrib razkopale, učinkujejo vse drugače nego na poljanah galiških Granata, ki udari na kamen, vrže v zrak stotine kosov kamena, ki se razleti grozno daleč, in marsikak invalid, ki bo po vojni hodil z berglami ali pa slep igral na lajno, bo vedel povedati o tem. Tudi kritiji ni mogoče napraviti; pomagamo si z vrečami, ki jih napolnimo s peskom. Pa tudi marsikak polentar bo pomnil do smrti "Monte San Michele", saj tudi oni niso na boljšem.

II.

Že od nekaj sem ljubil gore. Zdi se mi stojčemu na visoki gori, kot da bi se bil za kratek čas otresel zemskih skrbi, in duh se mi lviga vne lažje, prostejše gor k Njemu...

Kot Dolenjec nisem ravno planinski sin, vendar pa ima tudi naša Dolenjska dokaj visokih vrhov, ki nudijo krasen razgled. Že od otroških let me je mikal Kum. Ta dolenjski 1219 m visok vrh s svojimi mičnina cerkvicama me je vedno vlekel k sebi. Ker je pa

precej oddaljen od nas, in ker mi je oče vedno pridigoval, da je škoda čevljev, se mi je dolgo odkrivala pot gor, slednjič sem pa, že kot odrasčen fant le srečno prišel gori. Čeravno so mi hudomušneži nagajali, da sem šel sv. Nežo nadlegovat za nevesto, in čeprav je oče tarnal, da so podplati dragi, jaz pa sem le užival krasen razgled, ki ga nudi Kum vsem, ki so dobre volje, da splezajo nanj.

Tempora mutantur, časi se izpreminjajo. Nikdar nisem mislil, da bom v življenju obhodil toliko sveta, ko ne bo nič čevljev škoda. Prementano pero me je zapisalo vojaškemu stanu in tu sem imel priliko posetiti Karavanke, kjer bi se bil kmalu enkrat zvrnil v prepad, in Karpate, kjer pa nisem bil le enkrat v smrtni nevarnosti temveč velikokrat. Ker sem pa prijatelj gora, so se me menda uanile ni mi vselej milostno prizanesle.

In zdaj sem spet na gori, sicer ne ravno veliki, vendar pa nud. krasen razgled. (Tu tudi ni škoda čevljev, in da smem od tu gledati krasoto sveta, se imam zahvaliti polentariji, ki bi sam rad od tu svet razgledaval, pa ga ne bo). Kakor na dlani leži Gorica pred teboj v vsi svoji krasoti, kot bi ne bilo vojne; če pa vzameš v roko daljnogled, pa vidiš, da Gorice ni več... Gorica je podobna mlincu, brez duše, brez onega življenja, katero se je nekaj pretakalo po žilah tega solnčnega mesta. Kakor v evan geliju, kjer se bere, da jih je bil iz vseh rodov toliko in toliko za znamenanih, je tukaj; redka ulica ki je še cela. Hiše, cerkve, grad — vse razuknjano od granat. Gnju soba razdejanja... Gorje ti polentar!

Kakor srebrni pas se vije Soča po lepi ravnini, posejani z venci vasic, lepih belih, mičnih... A vojska je neusmiljena, nič ne vpraša, kaj je lepo, kaj je škoda. Ka mor pride uniči vse kar doseže. Ubogo ljudstvo, ko se vrneš, koli ko solza bo teklo, pa tudi znojca, če si boš zopet hotelo postaviti biva lišča, človeška vredna.

Gori nad Gorico nas žalostni gleda razdejana Sv. Gora. Svet vsakemu vernemu kristjanu: I polentariju ne, ki je nebesko za vetnico pregnil iz njenega svetišča, kjer je nemoten kraljeval: že stoletje in delila svoje milost vsem, ki so se k njej zatekali — tudi njim iz Polentarije, ki ji zda tako vračajo. Zato pa tudi nimajo sreče in je tudi ne bodo imeli!

Se dalje nas pozdravlja snežen Krm, ljubljene Gregorčiča, našega proroka. Dan na dan se vidi nad njim črni oblaki: tudi nan, zliava svojo jezo polentar, ker ne more čezeti.

Najžalostnejši pogled pa je vendar le pogled na Kalvarijo in Oslavje, posebno onemu, ki je že am bil in ve, kako je tam. Včasih se kar oba griča zavijeta v črno meglo... Ni dobro tamkaj biti. Človek mehkih živcev ne vzdrži... Tudi zemljo, ki so jo Italijani zeli od nas v "štant", vidiš pred seboj kot na dlani. Št. Ferjan s svojim podrtim zvonikom, Moša, Kormni, Zdravščina, Gradiška... Odršeni kraji, a za koliko časa? — Ako je lep čist zrak, se vidi tudi sinje morje, naša Adrija.

III.

no pride nad polentarja, če bo ravno treba. Tistih par kritik, ki jih je nam razdril, smo ponoči popravili pa je bilo dobro. In če jih nam spet podre, jih bomo pa spet naredili! Bomo videli, kdo se bo prej naveličal, mi ali polentar!

Enega jutra sem videl cel trop malih pisanih seničic, ki so žalostno letale po oklešenem grmovju. Ako se ptičice ne umaknejo s svojega rojstnega kraja, pa se bomo mi umaknili in prepustili naše domove polentariju? Nikdar!

Zraven mojega kritja stoji hrast, sicer ne tak orjak, kakor rasto po naših gozdih, vendar še dosti čvrst pri slabi hrani, ki mu jo nudi krasna zemlja. Že na stotine granat, šrapnelov in krogel in kar je še takih zlahtnih stvari, je živžvalo krog njega, toda on še stoji, čeprav je že ves oklešen.

Od zadnje ofenzive leži še mnogo Italijanov krog naših postojank. Zanimivo je videti enega, ki se je bil skrtil za drevo in menda ravno hotel streljati, ko ga je zadela naša svinčenka. Spustil je puško, a naslonjen na drevo je ostal v isti legi kot je bil ob smrti. Četovodja V. A.

Eksplozija.

St. Louis, Mo., 28. februarja. — Danes je eksplodiral v nekem tukajšnjem skladišču zaboj dinamita. Dve ženski sta bili na mestu mrtvi, petdeset drugih oseb je bilo pa težko ranjenih.

Zvišanje plač.

St. Thomas, Porto Rico, 28. feb. Pridelovalcem sladkorja bodo družbe v kratkem zvišale plače. — Stavka bo potemtakem kmalo končana.

Mladi glasbeni talent.

Štajerski listi slave šestletnega Walterja Leschetitzky, sina in učenca koncertistinje Teresine Giraldi-Leschetitzky, profesorice violine na konservatoriju Tartini v Trstu.

Walter Leschetitzky nastopa kot violinist ter vzbuja splošno občudovanje.

Vest iz Italije.

Italijanska vlada je dovolila, da se sme špansko blago, namenjeno v Nemčijo, došlo v Genovo, svoobno odposlati, istotako blago za Švico, ako seveda ni namenjeno v vojne svrhe.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST. NEW YORK N Y

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez. —50
Marija Varhinja, v platno vezano —50
Marija Varhinja, v usnje vez. \$1.20
sveta Ura, v usnje vezano \$1.20
Lajski Glasovi, v platno vez. —45

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski —25
Abecednik nemški —25
Ahov nemško-angleški tolmač, vezan —50
Angleščina brez učitelja —40
Berilo prvo, vezano —30
Berilo drugo, vezano —40
Irkvena zgodovina —70
Irkveni zdravnik —50
Irkveni računar —40
Čatekizem vez. mali —15
Irkvena zgodovina \$4.00
Zsmarica, nagrobnice —1.00
Oljedelstvo —50
Polni nauk o čebelarstvu, vezan \$1.00
Ostrebja bolnikom —20
Nadporeja v pogovorih —25
Olimpijffov nemško-slovenski slovar \$1.20
Slovensko-angleški in angl. slovar \$1.50
Slov. angl. in angl. slov. —50
Slovenski slovar —50
Slovenska Slovnica, ves. \$1.20
Prtna us in trtozreja —40
Irkna živinoreja —50
Irkni kmetovalca —50
Irkni slovensko-angleški tolmač \$2.00
Irkni listi —25
Irkni vsevedez —40
Irkna sv. pisma —60
Irkna narodne pesmi, 2. in 3. zvezek, ves, po —50

Nedolžnost preganjana in povelčana —20
O jetiki —15
Odvetniška tarifa —30
Paviha —25
Pod Turškim Jarmom —25
Pregovori, prilike, reki —24
Revolucija na Portugalskem —28
Rinaldo Rinaldini —35
Roparsko življenje —20
Srečlovec —20
Strelec —20
Sv. Genovefa —25
Sv. Notburga —25
Titanik —30
Trojak, povest —50
Turki pred Dunajem —35
Vojna na Balkanu, 13. zves. \$1.95
Zgodovina c. in k. pešpolka \$t. 17 s slikami —50
Zgodba o povišanju —30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek —40
Zlate jagode, ves. —30
Življenja trnjeva pot —50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —70

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike —30
2. zv. Maron, krščanski deček —20
3. zv. Praški judek —20
4. zv. Arumagan, sin indijskega kneza —25
5. zv. Kraljičin nečak —30
6. zv. Rdeča in bela vrtovnica —30
7. zv. Korejska brata —30
8. zv. Prisega huronskega glavarja —30
9. zv. Angelj suznjev —30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger
Pri puščavniku —20
Idealna Tača —20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s eveticami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po ducat po —25
Z slikami mesta New Yorka —20
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali —30

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav, mali veliki —10
Balkanskih držav —15
Evrope, vezan —50
Vojna stenska mapa \$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —25
Avstro-Ogrske mali veliki vezan —50
Celi svet —30
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet \$1.50

OPOMBA: Naročilom je pril. št. denarne vrednost, bodisi v gotovini, pošilni nakaznici, ali pošilni znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vključena.

Iz blagovnega znanstva.

H. Sevar.

Lisp. dragi kameni in dragulji.

Med dragulje in drago kamenje štejejo nekatere rudnine, ki se odlikujejo po svoji trdoti, liku, brezbarvnosti ali posebno krasni barvi, prozornosti in drugih optičnih svojstvih. Dragulje zna prave ceniti le navajeno oko draguljarjevo, bodisi glede barve, trdoti, teže, lika, prozornosti ali cene. — Domovina zlahtnih kamenov je Vzhodna Indija in vroči zemeljski pas; severni kraji nimajo tako lepih draguljev.

Radi posebnosti in dragocenosti vdelujejo pri draguljarjih v čiste kovine (v zlato ali srebro) drage kamene in jih izdelujejo za nakit po zelo visokih cenah.

Dragulje lahko delimo v tri dele in sicer:

1. v prave, čiste, trde dragulje, ki so trši kot kremenjak (kvarec 7. trdot. stopinje, diamante in juvele, ter

2. v poludragulje, ki so med 7. do 4. trdot. stopnjo — t. j. kremenjak, ametist, opal, obsidian itd., ki so manj čisti in neugodnejše barvani, in

3. mehki kameni za nakit, ki so mehkejši kot 5. trdot. stop. od jedaveca, n. pr. malahit jantar itd. ter nimajo tako čistih barv.

K prvim pristojevalo redko dobavne mineralije, ki se po svoji največji trdoti, sijaju, čisti živi barvi, lepi obliki in teži odlikujejo; k drugim pristojevalo poludragulje, ne samo, ker so tako redko dobavni, ampak tudi ker nimajo iste stopinje trdoti in nimajo čisto prozorne barve in sijaja kot čisti dragulji.

Dragulje dobivamo navadno v surovem stanju ali nezadostno obdelane, pravilni lik in rez pridobijo šele z brušenjem.

Najvažnejši znak za določitev draguljev so trdota, barva, sijaj in teža.

Poglavitejši kraji za promet dragih brušenih kamenov so Pariz, London, Amsterdam in Nižni Novgorod.

Gravirano, vrezano, drobno lepotično kamenje so že v starih časih imenovali "gemme" in sicer se razločujejo v intalje (Intaglio), ki imajo vdolbene v razne podobe in v kameje (Caméen) z vzhodno, reliefno vrezanimi figurami.

Vsakemu dragemu kamenu, ki je že vdelan, je bilo treba poprej po njegovem svojstvu dati primerno obliko ali rez.

2. rožica ali rozeta. Ta rez se uporablja pri širokih in nizkih kamnih, nima spodnjega dela (je ravno odrezan) zgornji je facitiran.

3. Ploščanata rez ima po sredini, kakor tudi na zgornjem in spodnjem delu ploščnate reze.

4. Stopnjčasta rez se razlikuje po stopnjčastosti facitiranih rezih gornjega in spodnjega dela.

5. oblata, izbočena polkrogla, školjkasta rez nima spodnjega dela, ker je vodoravno odrezan, vrhni del je izbočen gladkega obsega ter facitiran.

Vrednost in cena se določuje po velikosti in teži draguljev.

Zbrušene dragotine ali demante tehtaže na karate.

En dunajski karat je 206.130 miligramov. Pariški juvelirji se trudijo postavno določiti težo enega karata na 205 miligramov, kateri zahtevi so se tudi pridružili juvelirji v Londonu, Amsterdamu itd.

Vendar se v izrednih slučajih cena ravna po bistvu t. j. bolj po kvaliteti dragulja — nego pa po velikosti ali teži, torej čim lepši in čistejši, tem dražji je dragulj.

Dragulje vdelujejo z zlatom v štirioglate vdolbine (jaščike) ali v zobčaste obročke.

V povišanje sijaja ali barve jih večkrat pokladajo s kovinastimi listi, t. zv. stanijolom.

Pogostokrat se dragi kameni ponarejajo, zamenjavajo z nepristimi, celo iz stekla izdelanimi po tvorbami. Mnogokrat podlagajo drago kamenje s kamceno streljalo ali podlepajo steklo z mastiksom da se prosojnost in svetloba povisa ter imenujejo tako izdelovanje doubleiranje, enaki kamen pa dou blette.

Radi tega je treba kupepu dragih kamnov posebno izvežbanosti, da more najti ter razločiti napake, posebno razpoke pri dragih kamnih — najboljše pa je, da se kup take dragocene kamne še neobdelane.

Take ponaredbe se tudi lahko spozna, če kamen malo segreje mo.

Dragulje delimo v štiri razrede I. Diamant. (Demant — Adamant) je ogljik v najlepši obliki najtrši in najdražji zlahtni kamen.

Muhoborci.

Spisal Fran Milčinski.

Konec.

— Čujte, župan, — je rekel dr. Gad, — jaz ne poznam razmer, zato ne svetujem, ampak le vprašam. Ali je izključeno, gospod župan, da bi vaša gospodična hčerka se poročila s tem Podražajem. Vprašam zato: ako postane poškodovane vaš zet, potem mu ni treba več pričati zoper vas, lahko se ubrani pričevanju. Tako bi ostala vsa stvar nerazkrita in pokopana.

Župan je počasi in globoko zasopel.

— To ... to ... to si moram šele premisliti.

— Gotovo, gotovo! — je pri-trjal dr. Gad. — To morate sami preudariti — jaz ne poznam razmer. In saj ne gre zgolj za vas, gre tudi za srečo drugih, kaj ne?

— O, če bi vedeli, kako je pri nas doma! — je vzdihnil župan.

— Torej dobro si premislite vso stvar in pri kosilu se pomeniva naprej! Vlak gre tako šele ob tleh, zdajje je enajst ... torej na svidenje ob pol eni!

Župan se je poslovil in je šel. Tako je bil razburjen, da je ko-maj našel vrata.

Vse mu je vrvelo po glavi. Naj-ravnostnejše misli so se mu kri-žale — kako naj potem mirno preudarja! Da bi njegova hči in edina dedinja kar tako, na praz-ne roke, se poročila z mladim človekom, ki nič ni in ni nima — to vendar ne more, to ne sme bi-ti! Na tako domačijo vsak čas dobi lahko zeta z doto šestdeset-tisoč kron ali z letnimi dohodki šestisoč!

Ko pa je župan tako računal, se je spomnil besed, ki jih je ne-koč po končani komisiji pri pri-ja-teljki malice izpregovoril luški sodnik:

— Pri nas na kmetih, — je re-ke-l, — se ne moči dekle s fan-tom, ampak grunt z doto; človek je postranska reč, se šteje kot pri-tiklina grunta — kot 'fundus in-structus'. — Pa so tudi zakoni po tem!

Srečal je solnega predsedni-ka ni se mu odkril. Svignilo mu je skozi možgane:

— Morebiti te bo tale sodil, ko boš, točen zaradi težke telesne poškodbe. — Ta misel mu je bi-la neprijetna in hotel je hitro mimo.

Toda gospod predsednik ga je kar ustavil in se mu sila prijaz-no smejala:

— Kaj pa vi tukaj, župan? — Kaj je novega? Ali ste pridno hodili na lov? — in vklupe sta šla do sodnije. Tako visok gospod in tako prijateljsko govori z njim! Naj pa pride obtožba in sodba, noben božji človek ga ne bo več pogledal, Cihva in Smerajec, ta dva mu bosta vrstnika!

Ne, zaprt pa ne, te sramote na noben način!

Prod sodnim poslopijem so ce-sto pometali kaznjenci. Običeni so bili v tisti gusno okorni ka-znilniški kraj; nekateri so poveša-li glave in skrivali obraze — ali bo tudi on kdaj med njimi? Ne, ne, ne, to ne sme biti!

Če ga doleti zapor in še tako kratek, zanj bi ne bilo več sreče! In za ženo in hčerko tudi ne! — Uboga Julka! Kot kaznjence si bo seveda lahko izbral med ze-ti! Kar trgali se bodo za to čast! S sijajnim zetom ne bo nič!

Tako je polagoma pričel tehtati manjše izmed dvojnega gorja: to manjše gorje je bil Janko Podražaj kot zet.

Ko je pa bil tako daleč, že je zalotil sam sebe pri prijazni mi-sli. Kaj bi rekla njegova ljuba Čopka, ko bi ji razodel, da ji ne brani moštve s fantom? Kako bi bila vesela da revica, kako hval-jezna! Slednjič bi se vrnili zopet radost in sreča v hišo, kjer se mlaj šopirijo le vzdihni, solze, čemerni pogledi.

Žena se ne bi protivila. Ko bi ji povedal resnico, pravi vzrok ... Kak obraz bo neki delal tajnik! — Ti, tajnik, kaj sem hotel reči — ali si že slišal: Moja Čopka se poroči z onegavim onem, saj ga poznaš, s Podražajevim fantom!

Pipa mu bo padla iz ust, ded-ču! ...

Na glas se je župan zasmejal, ko je v mislih gledal tajnika. — Smeš ga je predramil, zavedel se je, da stvar še ni tako daleč in da šele preudarja, kaj bi kazalo sto-riti. Toda pravkar je bil pokusil nebohki radost brezskrbnega hi-pa — o, prost biti moreče skrbi in strahu pred ječo, kaj bo vse drugo! —

Angleški vojaki na velblodih.

Pogovor z dr. Gadom pred ko-silom je bil kratek, pa gotovo za-dovoljiv, kajti med kosilom je vladala uže najboljša volja.

Gospa je bila vajena moževih volilcev in zato je ni prav nič vz-nemirjalo, če je gospod župan n-pr. vzel omake, obližnil žlico in jo potem snažno obližnjeno zo-pet vtaknil v skodelico za o-mako; ali če je, hotec se pokazati o-likanega, z možem nosil v usta. Ne-utrudljivo je silila gosta s to in o-no dobroto in se veselila slasti, s katero je praznil krožnike.

Po pečenki je prišel šampan-jec na mizo, sicer le petkronski, toda poglavitni lastnosti je imel v polni meri: pokal je in se penil. Šampanjec je imenitna pijača! Šampanjec je zelo prepričevalna pijača: kdor gosti s šampanjcem ima vedno prav — nikdo mu ne ugovarja. Še tako šepav dokaz, še tako piškav odgovor — pod-prt s šampanjcem, drži kakor skale.

Župan se je spomnil svojih ro-doljubnih dolžnosti in je inter-pe-liral gospoda poslance zastran sodnije, kdaj je dobe v Muhobor. — Sodnijo? Saj je res — svoj čas smo govorili o sodniji, da! — Torej Bog vas živi, gospod žu-pan, in vašo gospo soprogo in go-spodično hčerko in še tega in o-nega, kaj ne — haha! — Da, s sodnijo smo to pot pogoreli. Go-voril sem z našim sodnim pred-sednikom: Muhober in bližnje-občine, ki smo mislili nanje, da bi se strnile v nov sodni okraj, hi ne dale dovolj opravila nove-mu uradu. — Prisilili se pač ne da taka stvar, kaj ne! Sicer pa — saj vešni niti dobro ni, če je sodnija preblizu, hahaha! Živjo!

Trenili so. Župan je srkal šam-panjca — ali mu ga bodo zavida-li Muhoboreci — šampanjec je bil hladen in zelo prepričevalen in zdelo se mu je čisto naravno, da se sodnije ne da izsiliti.

— Gospod župan, — je nada-ljeval dr. Gad in udaril župana krepko po plečih, — da ste pa taki ptiči v Muhoboru, ni bil ver-jel. Izborna misel, vaša zadrega za dvig sodnih opravil! Vse-ven, vse! Kako smo se smejali! Notar iz Luč je bil tukaj in je pravil ... Sodni predsednik je tudi zvedel, ne vem kje, — re-ke-l je, da je skoraj počil od sme-hu. Rekel je, da morate v državni zbor; vi boste pokazali, kaj so 'taktične poteze'. Izborna šala, hahaha!

Smejala se je tudi gospa dr. Gadova in kazala svoje bele zo-be in si brazala solze in tudi žu-pan, — da, tudi župan se je prav od sreča smejal 'izborni šali' in še dostavil:

— Saj je predpust! — Tako izpreminja šampanjec nazore ...

Župan je bil čisto zadovoljen sam s seboj, ko se je odpeljal iz mesta. Lepo gorko mu je bilo in, kar godel je predse kakor ma-ček za pečko.

Seveda, ko je na končni postaji izstopil iz vlaka in sedel v do-mači voz, ki ga je že čakal, in ko se je potem vozil 'skoz Luče' mi-mo sodnije — kako neprijetno občutje mu je vzbujalo to po-slojpe — in ko se je bližal do-mu, bolj in bolj se ga je zopet to-teval nemir.

Ne da bi omahoval v svojem sklepu, skrbelo je le, ali ga bo moč tako lahko izvesti, kakor ga je bilo lahko zasnovati. Morebiti je bila že danes sodna komisija pri Janku in ga je zaslislala, mo-rebiti pride jutri ... Kaj, če je Janku slabše? ... Kaj, če doma že čakata orožnika ...

O mraku je bil doma. Orožni-ko, hvala Bogu, ni bilo videti. Od domačih je zvedel, da Janko ni slabše.

Angleški vojaki na velblodih.

Poslal je koj po tajnika. Ko-maj ga je pričakal.

— Kaj je novega?

— Sodnija v Lučah je pisala in vprašal zastran mojega fan-ta, ali se že zaveda in ali se ga lahko zasliši.

— Kaj odgovorimo? — Odgo-vori ... — je pričel župan.

— Vprašanje je bilo najno, sem že sam poslal odgovor.

Župan se je zgenil.

— Pa kaj si odgovoril?

— Tako, kakor je res. Fanta zdaj še ne kaže razburjati z za-sliševanjem — sodnija mu ne bo vrnila zdravja. Ko toliko okreva, da se ga lahko zasliši brez nevar-nosti, jim že sporočim. Tako sem pisal.

Župan se je oddehnil. Tajnik pa je zaškrtil z zobmi.

— Tista mreina, ki mi ga je pobil, že še dovolj zgodaj pride v železje.

Potem je nadaljeval svoje po-ročilo.

— Orožnika sta vas iskala.

Župana je zopet zgrabilo. — Me že imajo, — si je mislil. Ho-tel ostati ravnodušen, pa je ven-dar ječjal, ko je vprašal:

— Orožniki, zakaj? ... Saj jaz ... jaz ne vem! ...

Tajnik je zmignil z ramami.

— Izvedeti sta hotela od tebe, kaj si vedel, kaj si slišal — ti si bil prvi na lici mesta.

— Jaz ... jaz ... — je go-vo-rilo iz župana in hripav je bil.

Tajnik je skoč okno gledal in naprej pravil:

— Sam se ni posil, moj fant! Povedati pa tudi ne mara, kako in kaj. Mislim, da ga je sram — zaradi Julke, saj veš! — Orožni-ka ste me izpraševala, koga jaz sodim in ali je imel moj fant ka-kega sovražnika.

Župan se je odkašljaj zaradi glajšega glasu.

— Sovražnika? Ne verjamem! — je rekel. — Sovražnika ni imel nobenega. Tvojega fanta imajo vsi radi. Tudi naša hiša — kaj ti bom pravil — in jaz ... tako mi je hudo, kakor da je moj lastni sin, ki se mu je pripetila ta nesreča.

Res je županu trepetala ginje-nost v glasu. Kaj bi ga ne genila ne-zgodja, ki mu zdaj kakor meč visi nad lastno glavo! Najrajši bi tajniku kar razkril svoje na-mere, ali ta hip ni mogel, izdal bi se ...

Tajniku je županovo sočutje dobro delo. Obrnil se je od okna proti županu.

— Da je le fant zunan nevar-nosti! Ko pride k moči, bo že sam povedal, kako in kaj. — Orožni-ka sta ugibala, kaj, če ga ni kdo Cihvih ali Smerajevih ...

— Menda vendar ne! — je re-ke-l župan in zopet ga je pestila bojazev pred nepreglednimi zap-letki, če koga nedolžnega za-pro.

— Nič se ne ve! Le toliko je gotovo, sam se ni! — je rekel tajnik. — Zdaj pa grem. Lahko noč, župan!

— Lahko noč, pa pozdravi te-eno, da, in Janka pozdravi, tudi žena ga pozdravlja in zijala tu-di — le reci mu, da smo bili v ve-likih skrbeh zanj, zijala tudi.

Prisrčno je stisnil tajniku ro-ko — kdo bi si mislil, da mu je tako naklonjen — in šel potem po stopnicah v stanovanje.

Tam je imel dolg razgovor z ženo. Niso bile prijetne stvari, kar sta se razgovarjala in ven-dar — žena je bila srečna. Sreč-na, da je mož, ki so ji ga že sko-raj odtujile neumna sodnija in tiste gostilniške seje, da je ta lju-bi njen mož zopet iskal sveta in zavetja pri nji.

Z vsemi moževimi nameni je bila zadovoljna, in že je v mislih hitro preudarjala, da bo poroka čisto tih, potem gre mladi par.

za nekaj časa čez morje v Draga-maejjo ali kakor se pravi, da Jan-ko popolnoma okreva, medtem se jima uredi stanovanje in potem prevzame Janko lahko štacuno ali karkoli — manjka se dela pri hiši!

Julka je sedela v temi in brez luči v svoji izbi na postelji, hla-dila si je vročo glavo v blazinah; ali naj umre za jetiko ali naj gre v samostan — to dvoje je preni-šljevala in vmes se tako bridko jokala, da je bila nazadnje sa-ma prepričana, da ni na svetu ne-srečnejšega bitja od nje.

Po hodniku je začela očeto-ve korake. Vrzvala se je in si ob-ri-sala solze.

Odprle so se duri in oče je za-klical v sobo:

— Julka!

Glas mu je donel odločno, pa prijazno.

Julka je rekla: — Kaj je? — in je vzdihnila, da bi kamnu sr-ce počilo.

— Pridi, prid! — je rekel o-če. — Urno, urno!

— Glava me boli, — je s trud-nim glasom zastokala Čopka, — ne bom večerjala.

— Bo že boljše, — je rekel oče. — Janko te pozdravlja, — se je lagal in potem čakal na učinek.

Čopka je vstala in iz teme str-mela v očeta, stoječega v durih, kaj to pomeni.

— Pozdravlja te, — je rekel župan in si naprej izmišljeval, — naročil je, naj ti povem ... to-da če te glava boli, se rajši po-meni-va jutri. Ali greš spat? Pa dobro spi!

Polagoma je zapiral duri.

Počasi in boječje je prišla Čop-ka k očetu na hodnik in njene velike črne oči so tako plašno gle-dale v očeto-ve šegave, da je oče pritisnil to ljubo glavico svojega deteta na svoja prsa, jo poljubil na čelo in rekel:

— Čopka, moja Čopkica, moja zijalica, moja revica, saj ti ne branim — se pa vzemita z Jan-ko, če se imata rada!

Čopka se je oklenila očeta oko-li vratu in potem je tako ihtela in se vmes jokala, da je prestraše na pritekla mama gledat, kaj se je zgodilo.

Deseto poglavje. POŠTNI NABIRALNIK.

Tisto noč niso pri županovih nič spali, razburjenost je bila prevelika.

Župana je tlačila skrb: Zdej, ko je vse že tako lepo napeljana, če bi vendarle še zadnji hip kaj navskriž prišlo in podro načrte!

Navsezgodaj je bil že na nogah, stopal po hiši in okoli hiše, priga-njal hlapec, v prodajalni oštevat zaspnega komisija in venomer gledal na uro.

In ko je ura kazala osem, se mu je zdelo, da je to že dovolj primeren čas za obisk pri Pod-ražajevih. Poklical je svojo Čopko in šla sta tja.

Sprejel ju je tajnik prijazen in vesel. Z hica se mu je bralo ugod-no stanje Jankove bolezn. Vese-lil ga je obisk in kar izpustiti ni mogel roke županove in roke žu-dkine, obe je hkratu stiskal.

— Janko je vso noč dobro spal, — je pravil in je vedel obisk v jedilnico. — Zjutraj se je zbu-dil jasnih oči in zdaj se krega, da je lačen. Lačen je in se krega in mati je pri njem z mlekom.

Sedli so.

Župan je izjavljal, da ga zelo veseli, res zelo veseli, da se je zdravje na boljše obrnilo, hvala Bogu! Pripravljal se je, kako bi še nekaj povedal, poglavitno, — in čakal je na ugodno priliko, da ne bi stvar prenerodna in prisil-jena izgledala.

Potrčalo je na duri in vstopila je hitna gospodinja, gospe nadu-čiteljeva. S potrkom us lastno

duri je izrazila svoje spoštovanje častnemu obisku in hkratu doka-zala svojo visoko omiko. Z vljud-nimi pokloni se je bližala županu in Čopki in delala sila majhna usta.

— Dobro jutro, dobro jutro — tako prijazen obisk, taka čast! —

— Kaj pa Janko? — je vprašal skrbni nadučitelj. — Ali si kar samega pustila? Pa tačas jaz tja stopim ...

— Počakaj no! — ga je zadr-ževala žena in sklepala roki. — Sam me je semkaj zapodil. S po-stelje je videl mimo okna prihajati gospodo, pa me je kar nag-nal, da moram semkaj in da se lepo zahvaljuje za snočne 'poz-drave'.

— Ali se sme k njemu? — je vprašal župan.

— Tako ga bo veselilo! Kako ste prijazni, gospod župan! Kar prosim!

Hitela je pot kakor. Onostran veže je odprla duri, gospod žu-pan je vstopil, za njim se je v za-dregi noter zmuznila Julka — to-da z nadučiteljevima vred je ob-stala kar pri durih.

V beli postelji je ležal Janko, bil je bled, glavo je imel zaveza-no, oči pa so jasno in veselo gle-dale župana, ki se je prijazno do-teknil bolnikove roke.

Župana je tiščalo v grlu, smi-lil se mu je mladenič, smilil pa se je tudi sam sebi, da je v takem položaju. Hotel je govoriti mo-žate, naklonjene besede, toda vse, kar je spravil iz ust, je bilo:

— Dobro, dobro, Janko!

Janko je odgovoril: — Hvala, hvala! — oči pa so mu uhajale tja proti durim in milo vabečemu njegovemu pogledu se je vdala Čopka in stopila k postelji.

Janko ji je nudil svojo blede roko, rahlo je stisnila — rdeča je bila ko mak in pogledavala je Janka in pogledavala je očeta.

In ko sta se tako z Jankom dr-žala za roki, je položil od raz-burjenja nemi oče župan še svojo šapo na njegovi roki in nič ni rekel in Janku sta zardeli lici, prijel je županovo šapo in jo poljubil.

Nadučitelj in njegova žena pri durih nista vedela, kaj to pome-ni ...

Županu se je nerodno zdelo, da je on — veljak in prvak —

taka mila Jera — ki se bo navse-zadaje še jokati pričel. Obrnil se je, ne bev, ne mev ni dejal in šel je vun. Tajnica je stopila za njim v vežo — morebiti se mu je kaj zamerilo ...

Župan pa je gledal kvišku in se obračal, kakor bi pajka iskal po obokanem stropu, nekaj je po-žiral in v nosu mu ni bilo vse v redu, obrnil je preplašeni tajnici hrbet, pokazal je s palecem čez ramo proti Jankovi sobi in s pre-cejšnjo težavo izpregovoril:

— Naj se — pa — vzameta, — ker — se imata — rada!

Kar hitro in brez pozdrava je šel iz hiše, pred pragom se je pa zavedel, da z mokrimi očmi ne more iti mimo ljudi — kaj bodo deli! Pa je stopil na onostran proti hlevu in v hlev — saj res, rjavka je še tu, tu je še niso do-mov gnali, pa zdaj tako lahko tu-kaj ostane. Počohal jo je, ohladi-la se mu je glava in potem jo je naokoli ubral domov.

Vse, kar je bilo še treba, je nadučiteljevim razložila Čopka, saj ni bila neumna, mutasta pa tu-di ne!

Isti dan je prišel zopet zdrav-nik. Zavzel se je.

— Glej ga, kdo bi si mislil! Iz-borno! Tvoja buča je nekaj vrgla! Glej ga, gledaj ga, sodnik se je že bal, da bo umrl, predno se zasli-ši, na, zdaj pa niti komisije ne bo — ali se bo jezil sodnik! Niti teška poškodba ne bo, kar za la-hko bo šteta! Da, da, nič ne bo s komisijo!

Čez deset dni sta bila poleg Krunoslava Batiča in Slavice tudi enkrat za trikrat oklicana Julka in Janko. Velikanska razburje-nost po Muhoboru! Sodnija, dvig sodnih opravil, gostilniški razpo-ri: vse to je stopilo v ozadje spi-čo tej izredni novici in se pozabilo.

Pri poroki se je seveda trlo lju-di, gospod Kregar je v cerkvi pl "solo", kar se je v Muhoboru vsa-krat smatralo za dogodek, in da si zaradi svetega postnega časa ni bilo nič svatbe in sta se Janko in Julka kar odpeljala, vendar tisti dan ni manjkalo ne pijače, ne je-di na županov račun.

Janko in Julka sta se že vozila po morju, ko je prišlo od sodišča vabilo za Janka, naj pride pričat zastran svoje poškodbe. Pa se je

moralo zaslišanje odložiti zaradi odsotnosti priče.

Črez tri tedne se je vrnil mladi par, oba srečna in cvetoča.

Drugi dan se je peljal Janko v Luče. Tast mu ni rekel ne tako, ne tako, zanašal se je na Janko, da že sam ve, kako in kaj naj iz-javi pred sodnijo, saj se je učil pravoznanstva. Vendar ga je ko-maj pričakal, da se je vrnil.

— No, kako je bilo? — ga je v-pračal in držal se je čuda resno.

— Ah, nič, — je odgovoril Jan-ko dobre volje, kakor vedno, — povedal sem, kar sem vedel, v de-setih minutah sem bil gotov. Od "Zlatega volka" vas vsi prav lepo pozdravljajo.

— Za božjo voljo, torej si prič-al? Ali nisi odrekel pričevanja?

Županu se je kar tenilo pred očmi.

Janko je začuden pogledal ta-sta.

— Odrekel, kako odrekel? Za-kaj? Povedal sem, da ne vem, ka-ko sem ujel poškodbo. Saj res ne vem. Na tisto se še spominjam, da sem šel skoz vrt, potem pa nič več do tja. Ko sem se doma znašel v postelji, Sodnik me je vprašal, kaj mislim; kdo me je. Kaj jaz vem! Mislim, da me sploh ni nikdo. — Veter je bil, morebiti je kako vejo odlomil ali kako opeko vrgel s strehe, pa sem jo dobil po buči. Sodnik je rekel: "Ze mogoče", in da bo ustavil poizvedbe.

— Tako, tako? — je rekel žu-pan. Pa mu je bilo tudi prav. Do-bro da se ni brez potrebe sam iz-dal tustu.

In življenje v Muhoboru je te-ko in teče v starem tiru naprej.

S sodnijo seveda ni bilo nič. Zato pa je neumorno delavni poslanec dr. Gad Muhoborem iz-posloval od naklonjene vlade, ki je baš zopet potrebovala slovenske glasove, primeren nadomestek: — nov poštni nabiralnik.

NA PRODAJ

imam Lubasovo harmoniko nem-škega dela, trikrat uglašeno, tri-vrstno, prav fino in le malo rab-ljeno. Kateraga zanima, ima se-daj najlepšo priliko poceni kupiti fino harmoniko. Vprašajte pri:

Frank Skul,

1307 E. 54. St., Cleveland, Ohio.

(1-2-3)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1916. Velja s poštnino vred 35 centov. Obsog berila: Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne Kevilke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplezivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovč. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojk. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Specialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tipi. — Smešnice. — Oglasi. Slike: Italijanski vodilni zrakovlov nad Benetkami. — Sestaneč nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevačanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrolja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Ita-lijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Busi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojak, katere so vjeli Italijani na gorški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Zagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort št. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli s bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarska četa na gorakem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Ru-siji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodilni angleški zrakovlov. — Boves s Prestrelj-nikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 23 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad- dook, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn. Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich. PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans. JOHN AUSEK, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O. JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O. JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo. G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, et., od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo da oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padli so na italijanskem bojišču: pešec Alojzij Majdič, pešec Plut iz Semiča in poddesetnik Kozlevčar iz Sent Vida pri Zatečini.

Ranjena sta bila na italijanskem bojišču: ljubljanski občinski svetovalec Tomaž Novak in častnik Fran Puc. Nahažata se v ljubljanski tobačni tovarni.

Umrli so v Ljubljani: Helena Kolesa, mizarjeva žena, 62 let. — Ana Strukelj, lastnica hotela in hišna posestnica, 70 let. — Rozalija Zabkar, občinska sirotka, 18 let. — Katarina Jelenič, hišnica, 62 let. — Ivan Prosen, kurjačev sin, 5 let.

Gospa Bukšekova, bivša članica slovenskega gledališča v Ljubljani, je angaževana na mestnem gledališču v Varaždinu.

Vpokojen je Viktor Tschretnik, nadrevident državnih železnic v Ljubljani. Ob tej priliki je bil pomaknjen v 7. činovni razred.

Preobrat pri kadilcih. Iz ljubljanske poročajo: Pri kadilcih, ki pušajo svačice, se je zgodil velik preobrat. Ker ni nikjer več dobili svačice, so se nekateri oprijeli smodk, drugi pa nekateri oprijeli ostali trdovratni, češ, če se moram sedaj vzdržati kajenja, ko nimam, se bodem tega odvadil za vedno. In tako vidimo kadilce svačice sedaj po ulicah s smodkami, pipami in s praznimi usti. Stokanje pa je vendar še.

ŠTAJERSKO.

Žrtve vojne. Iz Svetinjske Ormože poročajo: Tudi od nas je svetovna vojna zahtevala že več žrtev, med drugim tudi kar tri sinove Matije Bratusa iz Ceroveca. Sin France, ki je služil pri 87. pešpolku, je že 6. novembra 1914 padel na srbskem bojišču; Alojzij pri 20. lovskem bataljonu je padel že meseca avgusta 1914 v Galiciji; Jakob, ki je odšel v službovane meseca oktobra 1914, je padel dne 18. avgusta 1915 na italijanskem bojišču; služil je pri poljskih topničarjih. France zapuša žena in troje nepreskrbljenih otrok. Vsi trije so bili pridni sinovi, krepka pomoč starišem ter splošno znani kot vzor delavnosti. Bridko je zadela njih izguba domače ter sploh vse, ki so jih poznali. — Marko Harb, doma od Sv. Petra niže Maribora, poroča 20. januarja z južnega bojišča: Iz naše župnije nam je pobrala nemila smrt dva mladeniča, brata Karla in Antona Drajzibner. Služila sta oba pri 47. pešpolku. Težko sta zapustila doma in se poslovila od svojih ljubih domačih pr odhodu na bojno polje. A bila sta še tudi v najlepši mladosti: Anton v 23. in Karol v 21. letu. Borila sta se že dolge mesece v Ga-

šev. V nežni mladosti, v 24. letu, je moral zapustiti ta svet in se preseliti v večnost. Umrli je 20. januarja. — Z italijanskega bojišča piše vojak 47. pešpolka Martin Gumse: Tukaj nam je pobrala nemila smrt dne 16. januarja našega preljubega mladeniča in prijatelja narednika Ferdinanda Verblada, doma iz Jarenine, ki se je boril že prej v Galiciji pet mesecev, potem pa je prišel meseca avgusta sem na južno bojišče in je padel, zadet od krogel. Zelo ga bomo pogrešali, najbolj pa njegovi starši, ki so gotovo stali edine upe vanj. Pozdrave pošiljajo: Dominik Kotnik, četovodja, iz Guštanja na Koroškem; sanitetni vojak Franc Soko, doma od Sv. Bolfenka v Sl. gor.; Jurij Stambulič, četovodja s Primorskega; Ivan Berglez, doma iz Poljčan; Martin Gumse, doma iz Laporja; Anton Rozman, od Sv. Ožbalta ob Dravi; F. Peklar, od Sv. Jakoba v Slov. gor.; Karol Pliberšek iz Hoč; Lenard Lesjak iz Ribnice; Franc Zelly, doma iz Sirke; desetnik Ivan Pratter; Ernest Kleinhapel iz Kamnice.

Doživljaji vojnega ujetnika. Vinko Dince, doma iz Smartna v Rožni dolini, poroča o tem, kako je bil ujet in kaj je doživel v ruskem vojnem ujetništvu, tako-le: Dne 26. avgusta 1914 smo marširali po precej dobri cesti v Galiciji. Naš nadporočnik nam je rekel: Dvajset kilometrov smo se od meje, potem pa bo nekaj. Naenkrat se sliši povelje: "Artilerija naprej!" Mi smo pa šli na desno čez njive in travnike ter smo kmalu tudi dobili povelje: "Sovražnik na hriba pred nami, deveta in enajsta stotinja v ogenj!" Pri tej sem bil tudi jaz zraven. Nekaj časa smo šli čisto nemoteno naprej, kmalu so pa začele zvižgati med nas krogelje. Pogledal sem na uro, bilo je ob desetih predpoldnem, potem se je začel naskok. Začeli smo teči, se vrgli na tla in zopet naprej. Na 1200 korakov smo začeli tudi streljati in smo pregnali sovražnika s prvega hriba. Potem smo se pomaknili s 6. stotnjo, katera se je preveč na desno potegnila, in tako sem ostal jaz zraven. Ko smo prišli čez železno progo ravno pri postaji Krasne, poklekem za hrastov steber in ustrelim. Mislim, ustreliti drugič, pa mi prileti odzadaj v nogo nekaj s tako močjo, da me vrže na hrbet. Noga je bila pod kolonom drobnja, le malo je še na eni strani držala za kožo. Potem sem moral biti čisto miren, drugače bi bil cilj kazal Rusom. Prosil sem nekoga nadporočnika od našega polka, da bi mi dal enega moža, ki bi me v stran zavlekel in zavezal rano. Ta mi je rekel: Leži mirno in čakaj, da pridejo saniteji. Tako sem se udal v voljo božjo in mirno ležal, pa sem vsled izgube krvi čisto oslabil. To se je zgodilo okoli ene popoldne. Ob 4. uri so šli naši nazaj in Rusov je prihrumelo kakor lista. Eden mi je takoj vzel vse, samo ure ni videl, ki jo imam še danes, potem pa me je pustil ležati. Zapri sem zopet oči. Ko se je že mračilo, prideta dva saniteja, ki sta mi rano zavezala in odšla dalje. Potem prideta druga dva, ki sta me hotela odnesti, pa sem začel od bolečin kričati. Tako sta me pustila. Naenkrat je začela lišča goriti in zadi za menoj drvarnica. Klicel sem, pa nikogar ni bilo. Peklo me je, da mi ni bilo obstati, in začel sem se vleči po tleh kakor kača in skozi neki plot. Kako sem late odbil, sam ne vem. Ko sem se malo oddaljil, sem obležal. Noč je bila strašno dolga. Neki dober Rus mi je nosil vodo za piti, kolikorkrat sem klical. Drugi dan so me naložili na voz in mnogo drugih ter peljali dva dni, potem pa en dan in eno noč v vlakom do Kremence. Tam sem prišel v bolnišnico, kjer so mi nogo odrezali. Koliko časa sem bil tam, ne vem. Potem sem prišel v Ravno, kjer sem bil zopet operiran, ker je bila kost predolga. Postrežbo sem imel prav dobro. Dne 4. oktobra sem prišel v Kijev, in že prvi dan je rekel zdravnik, da bom operiran, ker je kost predolga. Prestrašil sem se, potem sem pa le dovolil in sem bil 16. okt. zvečer operiran. Napravili pa so dobro, ker čez 6 dni mi je že mti potegnil ven in se je rana prav naglo celila. Dne 4. novembra sem prišel v Moskvo, kjer je bilo prav slabo, in 17. novembra v Nižni Novgorod; tam je bilo zopet malo bolje, samo rana ni zacelila in ni bila večja, kakor tedaj, ko sem šel iz Kijeva. Taka je ostala do konca februarja 1915. Ostal sem v bolnišnici še do 15. aprila, ker so rekli, da se peljemo dom, ki smo brez nog ali brez rok. Ker pa ni bilo iz tega nič, sem prišel za-

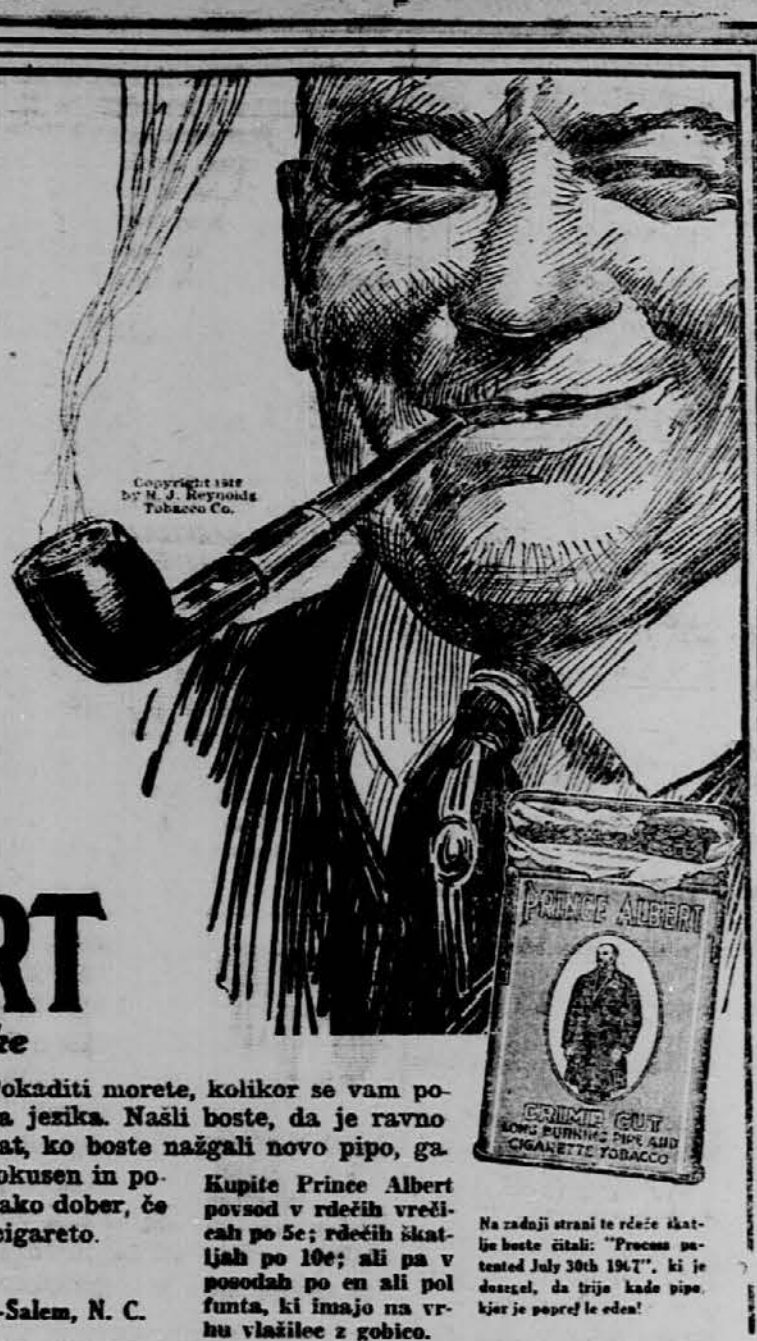
Ne grize, Ne ščegeta, Ima pravi okus, Se dobro kadi!

To je tobak Prince Albert vsako minuto v dnevni. Vedno je prijeten, ker je tako dober in tako drugačen v okusu od drugih. Vsakemu je najbolj zadovoljiv. To določi patentiran proces, po katerem pripravljajo ta tobak — in ki odstrani grizenje in neprijetno ščegetanje.

PRINCE ALBERT the national joy smoke

Vam bo dal mnogo užitka pipe. Pokaditi morete, kolikor se vam poljubi in ne bo nadlegovalo vašega jezika. Našli boste, da je ravno pravi tobak za vaš okus in vsakrat, ko boste našli novo pipo, ga boste bolj cenili, ker je tako mil, okusen in posilvijoč. Prince Albert je ravno tako dober, če ga kadite v pipi ali pa zvitega v cigareto.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

Na zadnji strani te šteje štate liste štate: "Prince Albert" je bil izumljen leta 1904, ki je dosegel, da trije kade pipe. Torej je pravi le eden!

ven zdravih k transportu v Sibirijo, in vozili smo se od 19. aprila do 10. maja v Antipih pri Čiti daleč v notranjo Azijo. Tam je bilo pa konec vsega. Stanovanje konjski hlev, še gnoj je bil notri, in vse živo tistih prijaznih živalic, ki ne bežijo od človeka. Za hrano smo dobivali zjutraj čaj, opoldne malo mesa, juho in proseno kašo, toda tako suho, da bi bila še za setev dobra, zvečer juho s 6. stotnjo, katera se je preveč na desno potegnila, in tako sem ostal jaz zraven. Ko smo prišli čez železno progo ravno pri postaji Krasne, poklekem za hrastov steber in ustrelim. Mislim, ustreliti drugič, pa mi prileti odzadaj v nogo nekaj s tako močjo, da me vrže na hrbet. Noga je bila pod kolonom drobnja, le malo je še na eni strani držala za kožo. Potem sem moral biti čisto miren, drugače bi bil cilj kazal Rusom. Prosil sem nekoga nadporočnika od našega polka, da bi mi dal enega moža, ki bi me v stran zavlekel in zavezal rano. Ta mi je rekel: Leži mirno in čakaj, da pridejo saniteji. Tako sem se udal v voljo božjo in mirno ležal, pa sem vsled izgube krvi čisto oslabil. To se je zgodilo okoli ene popoldne. Ob 4. uri so šli naši nazaj in Rusov je prihrumelo kakor lista. Eden mi je takoj vzel vse, samo ure ni videl, ki jo imam še danes, potem pa me je pustil ležati. Zapri sem zopet oči. Ko se je že mračilo, prideta dva saniteja, ki sta mi rano zavezala in odšla dalje. Potem prideta druga dva, ki sta me hotela odnesti, pa sem začel od bolečin kričati. Tako sta me pustila. Naenkrat je začela lišča goriti in zadi za menoj drvarnica. Klicel sem, pa nikogar ni bilo. Peklo me je, da mi ni bilo obstati, in začel sem se vleči po tleh kakor kača in skozi neki plot. Kako sem late odbil, sam ne vem. Ko sem se malo oddaljil, sem obležal. Noč je bila strašno dolga. Neki dober Rus mi je nosil vodo za piti, kolikorkrat sem klical. Drugi dan so me naložili na voz in mnogo drugih ter peljali dva dni, potem pa en dan in eno noč v vlakom do Kremence. Tam sem prišel v bolnišnico, kjer so mi nogo odrezali. Koliko časa sem bil tam, ne vem. Potem sem prišel v Ravno, kjer sem bil zopet operiran, ker je bila kost predolga. Postrežbo sem imel prav dobro. Dne 4. oktobra sem prišel v Kijev, in že prvi dan je rekel zdravnik, da bom operiran, ker je kost predolga. Prestrašil sem se, potem sem pa le dovolil in sem bil 16. okt. zvečer operiran. Napravili pa so dobro, ker čez 6 dni mi je že mti potegnil ven in se je rana prav naglo celila. Dne 4. novembra sem prišel v Moskvo, kjer je bilo prav slabo, in 17. novembra v Nižni Novgorod; tam je bilo zopet malo bolje, samo rana ni zacelila in ni bila večja, kakor tedaj, ko sem šel iz Kijeva. Taka je ostala do konca februarja 1915. Ostal sem v bolnišnici še do 15. aprila, ker so rekli, da se peljemo dom, ki smo brez nog ali brez rok. Ker pa ni bilo iz tega nič, sem prišel za-

Prevoz mrličev. Truplo v Celovcu umrlega vojaka Janeza Plevnika, posestnika v Mostah pri Ljubljani, so dne 25. januarja na pokopališču v Trnavtisi pri Celovcu izkopali in prepeljali v Moste. Truplo lani umrlega črnovojnika Tomaža Lužnika, posestnika iz Apač, so prepeljali v Apače.

PRIMORSKO.

Iz ruskega ujetništva so se oglasili: Fran Brie iz Celjabskine in Jakob Cvek iz Ostropla v volinjski guberniji; oba sta doma iz Hudejuže. Dalje Fran Steuier, rojen v Zakolci, iz Tatarska v Sibiriji.

Zalosten položaj. Iz Nabrežine poročajo: Kdor pozna naš Krasno, ve, da s svojimi pridelki ne more niti pol leta prehraniti svojega prebivalstva. Kraševci se bavijo doma največ z vinogradništvom in živinorejo, poleg tega pa zahajajo iskati zaslužka, da si morejo nakupovati potrebnega živeža. Poleg mest pa je tudi Nabrežina, ki s svojo karnosko industrijo daje zaslužki mnogim družinam kraških domačinov, pa tudi takim iz Furlanije — Nabrežina je obrten kraj in je zato najhujše prizadeta po sedanjih vojni. Čim je zmanjkala obrt — kar se je sedaj faktično zgodilo — je Nabrežina izgubila takorekó vse. V Nabrežini je navadno delalo nad 2000 delavcev. Sedaj pa se sploh ne dela. Vsled tega mora mnogo družin trpeti veliko revščino. Priznava bodi, da je občina nabrežinska vse storila, da vsaj nekoliko ublaži ta žalostni položaj.

Tržaško časopisje. Ko je napočela iredentistično-patriotična prehodna doba, tedaj si tržaški krogi niso znali pomagati. Rodili so se dnevniki, ki so umirali kot muhe enodnevnice. Prišli so drugi pisarji, ki tudi niso imeli obstanka. Naposled sta obstala "Cittadino" in "Lavoratore"; edino merodajni glasili. Eden od teh dnevnikov — "Cittadino" — je postal jetičen in morda bomo kmalu čuli, da je šel tja, odkoder ni vrnitve. Po pokojnem "Piccolo" je prigrabil dediščino "Il Lavoratore". Ta dnevnik izdaja sedaj tudi večerno izdajo. Resniči na ljubo bodi povedano: on ima prvenstvo. (Sledi večji stavek, ki ga je pa cenzor zaplenil.)

Smrtna nesгода. 17letni Rihard Brajda iz Trsta, stanujoč v ulici S. Sergio št. 2, je delal na železniški progi Sv. Marko do érte Broletto. V tem je pridiral vlak ter povozil Brajdo, katerega so na sto kosov razmesarjenega našli na progi. Kose mrtveca so prepeljali na pokopališče.

HRVATSKO.

Novi minister za Hrvatsko. Ker je grof Pejačević od začetka vojne interniran na Francoskem, je cesar imenoval za ministra za Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo višjega stolškega predstojnika v Srebru in v mestu Zemunu Emira pl. Hidgeghy. Novi minister je po rodu Madjar. — Hrvatski minister — Madjar! Ali veste, ljudje božji, kaj to pomeni?

KOROŠKO.

Prebiranje županov in občinskih odbornikov se je vršilo dne 24. za Spodnjo in dne 25. in 26. januarja za Zgorajšo Koroško.

Poizkušeni samomor ruskega ujetnika. Neki pri krojaškem mojstru Sattlerju v Celovcu je poslan ruski vojni ujetnik si je dne 25. januarja z britvičjo prerezal vrat. Ko so ga za silo obvezali, so ga prepeljali v rezervno bolnišnico.

OPOMIN.

Podpisana opozarjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg, ker to je njih dolžnost. Kdor izmed dolžnikov se ne oglasi, bom prisiljena z njim postopati po drugem načinu. Helen Kuralt, R. D. 34. C. 204, Snyder Ave., (29-2-1-3) Barberton, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Najzgodnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo vsi ostali. Revmatizam, kostelbi ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osebnih dneh, popolnoma odstranimo, rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noze, kurje očesa, ozeblino v par dneh popolnoma odstranimo. Kdor bi svoje zdravlje brez tveganja rabil na jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, križljico in zepni Koledar in pošljite 1 cente v znak za pošto.

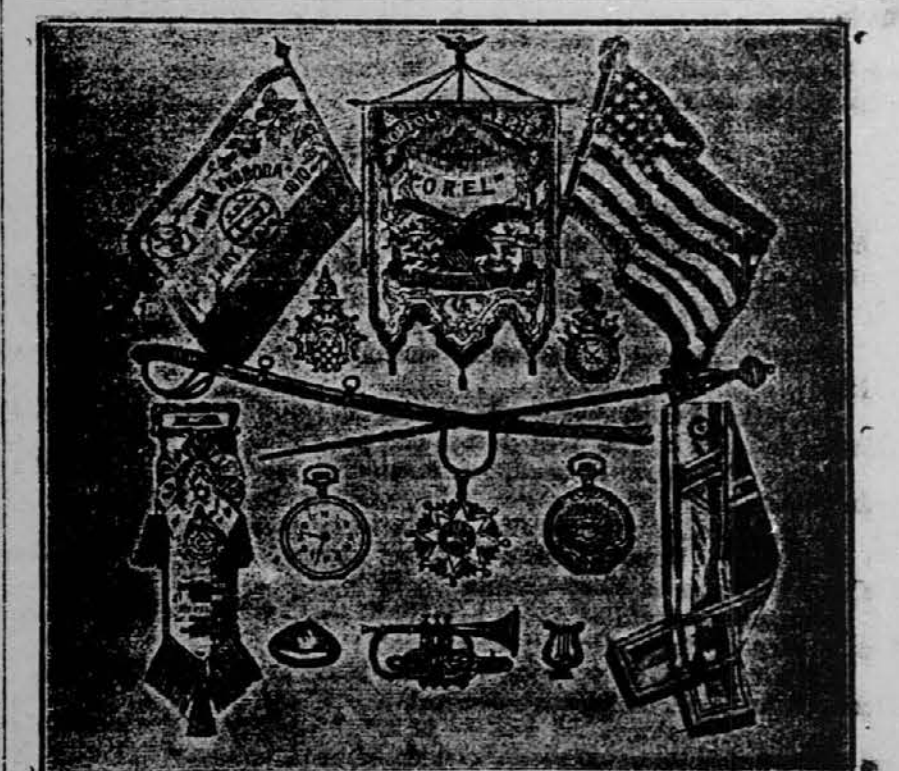
JACOB WAHČIČ, 1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en cel kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih.

F. P. Barton piše: "Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd." Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno. Pišite na:

Z. JAKSHE, Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

Kadar je kake družine namenjeno kupiti bandero, zastave, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verigice, privlačne grčane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mena na česa spraznata. Uprizorili vas stane le 2a. pa si boste pridelali dolarje. Oseba, v vsi vrsti pošiljam brezplačno. Pišite na: IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 323.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

ZA LETO 1916 Cena mu je 35c.

Dobi se pri: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. In več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Rok Firm, Frontenac Kans.

Jakob Petrič, Chisholm Minn. Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.

Louis Vesel, Gilbert, — Minn. Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn. Rojakom Slovencev naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. št. 413. Za obilen post se priporočam. JOS. SCHARABON.

ODGOVOR onemu iz Alta, Utah, ki naju je iskal v št. 27-29 Glas Naroda. Zakaj hočete seznaniti za naju naslov, izvolite takoj odgovoriti v listu ali pa na naslov: 1804 West 22nd Place, Chicago, Ill. (29-2-2-3) Ivanka Gaber.

IŠČE SE delavec za delati v usnjarni. Dobra plača in stalno delo. C. Moench Sons Company, (12-2 v d) Gowanda, N. Y.

EMILE GABORIAU:
GOSPOD LECOQ

19 (Nadaljevanje).

Oče Absint je pritrđil — Da, s tem človekom sem včeraj pival. — Planila sta k vratom in jih poskušala odpreti. — Vse njuno prizadevanje je bilo brezuspešno. — Pomagajte že vsaj — je rekel Absint ženski. — Dajte kak železen kol ali kaj podobnega. — Lecoq je tolkel po vratih, da so mu začele krvaveti roke. — Slednjič se jima je posređilo odpreti vrata. Šla na na cesto in ga začela zasledovati.

Lecoq je pa kmalo izprevidel, da ga ne bo mogoče dobiti, ker je bil že pred desetimi minutami pobegnil. — Hudiča — je rekel Absintu — temu človeku pa ne bova prišla kmalo do živega. Nepristano nama je na sledu. — Vedno se pojavljuje tam, kjer ga najmanj pričakujeva. — Strašno mora biti predrzen. — Vrniva se k Antoniji.

Nesrečna ženska je stala vsa preplašena v svoji sobi in držala otroka v naročju.

— Za božjo voljo, kaj se je zgodilo? — je vprašala in se tresla po vsem životu.

— Kaj se je zgodilo? — Oni človek, ki je bil deležen umora pri "Grenadirju" je bil tukaj. — Prišel je k vam, misleč, da ste sami. — Ko je naju zagledal, je pobegnil.

— Morilee! — je zamrmala Antonija in sklenila roke. — Moj Bog, moj Bog!

— Skoraj gotovo je prijatelj vašega moža?

— Oh, gospod, kaj pa vendar mislite?

— Zakaj pa ne? — Saj ste ravnokar rekli, da zahaja vaš mož v slabo družbo. — Le pomirite se in nikar se ne razburjajte. — Vi imate jako dobro sredstvo, da se iznebite vsakega suma.

— Jaz? — Kako mislite?

— Odgovorite mi na vsa moja vprašanja. — Če boste pravilno in odkritosrečno odgovorili, se vam ne bo nič zgodilo.

— Le vprašajte, gospod.

— Ali poznate kakega prijatelja vašega moža, ki bi bil zmožen takega zločina.

Nesrečnica je nekaj časa molčala. — Najbrže se je spomnila moževih pretenj.

— Nikar se ne bojte — je rekel Lecoq. — Vaš mož ne bo nikdar izvedel, kaj ste mi povedali. — Mi prav dobro vemo, kaj ste in kako je vaše življenje. — Nam je dobro znano, kako je vaš mož postopal z vami.

— Moj mož je z menoj dobro postopal. — Mož mož me ni pretepal. — To so si izmislili sosedeje.

— Kaj pa vaša tašča?

— Moja tašča je precej sitna, toda hudega mi ni nič storila. — Ona ima dobro srce.

— Zakaj ste pa šli od nje, če je res tako dobra?

Antonija je zardela.

— Iz drugih vzrokov sem šla od nje. — V njeno gostilno so zahajali pijane, in pijane, saj veste. — Samo zaradi njih sem šla. — Naeunkrat je utihnila, prebledela in zakričala:

— Toto! Ti nesrečen otrok.

Lecoq se je ozrl. — Petletni deček Toto se je bil priplazil do Lecoqovega površnika in začel preiskovati žepa. — Žepni tat!... Predrzen žepni tat!

— Da, da, — je rekla nesrečnica — tako je, ne morem pomagati. — Hudobni ljudje ga večkrat vzamejo seboj v mesto in ga u-eijo razne lumparije. Če ga kdo zasači pri tatvini, ga hudobni ljudje pretepejo. — Ako tatvino dobro izvrši, mu dajo za nagrado eden ali dva sousa.

Z rokami si je pokrila obraz in rekla med jokom:

— Jaz pa nočem, da bi bil moj sin lump!

Zena je zamolčala, da je njen mož naučil otroka krasti. — Ali je Polyta toliko ljubila, ali se ga je toliko bala, tega si detektiv ni mogel raztolmačiti.

— Še na dvojce vprašanj mi morate odgovoriti, potem vas bom pa pustil na miru. — Ali poznate nekega Gustava, ki je zahajal v vašo krčmo?

— Ne, gospod, tega imena nisem še nikdar slišala. — Tega človeka ne poznam.

— Da, Lacheneura poznam.

Lecoq se je komaj premagal, da ni od veselja zakričal. — Prepričan je bil, da mu bo v kratkem jasen ta zapleten slučaj.

— Kaj je pa ta človek?

— To je čisto drugačen gospod kot so ljudje, ki so zahajali v gostilno moje tašče. — Samo enkrat sem ga videla, toda njegov obraz mi je ostal za vedno v spominu. — Bilo je neke nedelje. — Stal je poleg voza sredi polja in govoril z mojim možem Polytom. — Ko se je odpeljal, mi je rekel moj mož: — Poglej ga stare! — Ta naju bo še osrečil. — Lacheneur se mi je zdel zelo dostojen gospod.

— Dovolj! — je je prekinil Lecoq. Zdaj morate svojo izjavo ponoviti pred sodnikom. — Spodaj imam voz. — Če hočete, lahko vzamete otroka seboj. — Hitro, mudri se!

ŠTIRINDVAJSETO POGLAVJE.

Preiskovalni sodnik Segmueller je bil eden onih uradnikov, ki so z vso dušo udani svojemu poklicu. — Ni torej čudno, če se je tako zanimal za umor, ki se je dogodil v krčmi pri "Grenadirju".

Tisti dan je bil prišel par minut prej v urad kakor ponavadi.

— Ali še ni Lecoq? — je vprašal svojega tajnika.

— Ne, gospod preiskovalni sodnik. — Danes ga še nisem videl.

— Čudno, čudno. — Kam je vendar šel? — Saj sem mu izrečno naročil, da mora biti še pred deveto uro pri meni.

Nekaj časa je hodil zamišljen semtertja, slednjič je pa naročil sodnijskemu slugi, da naj pogleda, če je Lecoq kje v bližini.

Sluga je odšel, preiskovalni sodnik se pa še ni pomiril.

— Zakaj bi izgubljal čas — je rekel sam pri sebi. — Zdaj lahko zašlim Polyta, sina stare Chupin.

Četrte ure pozneje so ga že pripeljali. — Človeku se je že na obrazu poznalo, da je profesionalen zločinec.

Ko je povedal, da je rojen v Zaricu in da je star trideset let, je umolknil in čakal nadaljnjih vprašanj.

— Sodišče zahteva od vas — je rekel preiskovalni sodnik, da mu daste pojasnilo o nekaterih osehah, ki so zahajale v krčmo vaše matere.

— Veliko ljudi je zahajalo tja — je rekel lopov samozavestno.

— Ali poznate nekega Gustava?

— Ne, gospod.

— Mogoče poznate človeka z imenom Lacheneur?

— Lacheneur? — To ime sem danes v prvič slišal.

— Pazite, pazite — Policija ve veliko.

Lopov ni niti s trepalnicami ganil.

— Resnico govorim, gospod. — Zakaj bi lagal.

V trem trenutku so se pa odprla vrata in vstopila je Antonija z malim Totom v naročju. — Ko je zagledala svojega moža, je skočila vsa vesela k njemu in ga hotela objeti. — Polyt jo je tako strašno pogledal s svojimi črnimi očmi, da je obstala kakor okamenela.

Zatem je začel kričati:

— Samo moj največji sovražnik bi lahko trdil, da jaz poznam človeka po imenu Lacheneur. — Do smrti bi sovražil onega človeka, ki bi izpregovoril to laž! Nikdar bi ne odpustil!

PETINDVAJSETO POGLAVJE.

Niti sodnik, niti Lecoq nista vedela kaj početi. — Uboga ženska je začudeno gledala svojega moža. Zakaj jo je tako čudno pogledal, zakaj je rekel omenjene besede? Hotela ga je vprašati, toda Lecoq jo je prijel okoli pasu in jo nesel na hodnik.

— Ali naj zapišem, kaj je rekel Polyt? — je vprašal tajnik preiskovalnega sodnika.

— Da, natančno zapišite. — Nadaljujmo. — To je bila torej vaša žena? — je vprašal preiskovalni sodnik Polyta.

— Da, moja žena.

— Objeti vas je hotela. — Zakaj ji niste pustili?

— Saj bi jo!

— Mogoče bi jo! — Zakaj se pa niste zmenili za svojega otroka?

— Tukaj ni pripraven prostor, da bi razkazoval svoje občutke.

— Lažete. — Vi ste hoteli, da je vaša žena slišala vašo izjavo.

— Jaz nisem podal nikake izjave.

— Potem so bile torej besede, ki ste jih izpregovorili čisto brez vsakega smisla?

(Nadaljevanje prihodnjic).

L dobite "GLAS NARODA" skoz štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

**MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA**

**VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVEŠUJE PO NIZKIH
CENAH.**

DELO OKUSNO.

**IZVEŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE**

UNIJNSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST 80!

**DRUŠTVENA PRAVILA
OKROŽNICE — PAMFLETI
CENIKI I T. D.**

VSA NAROČILA POŠILJTE NA!

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, nčenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga selo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje- ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovskij: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Grteglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Ne jbi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli knjo kriševsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dumajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjigo ni napisal noben vojski strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prostim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 80 CENTOV.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Čenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljan-ske listine.

Soročniki naj bi čakali novodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION. Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urud v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer. (1x v t)

Bojaki, naročite se na "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Ameriki.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem za popraviljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, kar sem še nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakorimo kdo sahteva bres nadaljnji vprašanji.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

[Notary Public]

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij t. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjed-njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balhanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 60 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se preprical, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre- bujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.